БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик) ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 62 (7509)
15 МАРТ ЧОРШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

Совет халқи коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун овоз бериб, большевиклар партиясига, улуғ доҳи ва устоз ўртоқ Сталинга чексиз садоқати ва муҳаббатини яна бир марта намойиш қилди.

Улуғ Сталин—СССР Олий Советига биринчи депутатимиз

СССР Олий Советига сайлов ўтказуҷи Марказий сайлов комиссиясининг сайлов натижалари тўғрисидаги ахбороти

1950 йил 12 март, якшанба куни бутун Совет Иттифоқида СССР Олий Советига депутатлар сайланди.

Овоз бериш ҳамма ерда маҳаллий вақт блан эрталаб соат 6 да бошланди. 12 март тунги соат 12 да овоз бериш ҳамма ерда тамомланди.

Барча сайлов округларида 111.008.625 сайловчи сайловчилар рўйхатига киргизилди. 1946 йилдаги сайловларда эса 101.717.686 сайловчи рўйхатга киргизилган эди. Округ сайлов комиссияларидан олинган ма'лумотларга қараганда, СССР Олий Советига ҳозирги депутатлар сайловида 110.964.172 сайловчи ёки барча сайловчиларнинг 99,96 проценти қатнашган.

Участка сайлов комиссиялари СССР Олий Совети депутатлигига кўрсатилган номзодлар учун берилган овозларни 13 март давомида ҳисоблаб бўлдилар.

Округ сайлов комиссияларининг берган хабарларига қараганда, коммунистлар блан партиясизлар блоки томонидан депутатликка кўрсатилган номзодлар рўйхати ҳамма ерда тўла-тўкис ғалаба қилган. Дастлабки ма'лумотларга қараганда, овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99 процентидан кўпроғи коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берган.

Бутун мамлакатда СССР Олий Советига сайловлар аҳолининг ватанпарварлик фаолияти ва сиёсий активлиги бениҳоя ўсган вазиятда ўтди ва бу сайловлар совет халқи ма'навий-сиёсий бирлигининг улуғвор намойиши бўлди.

Марказий сайлов комиссияси 1950 йил 15 мартда сайловларнинг батафсил якунларини ва СССР Олий Советига сайланган депутатларнинг рўйхатини э'лон қилиш имконига эга бўлади.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ УТКАЗУЧИ МАРКАЗИЙ САЙЛОВ КОМИССИЯСИ.

1950 йил 13 март.

Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг порлоқ ғалабаси

СССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловлар—совет халқи большевиклар партияси атрофига, Совет ҳукумати атрофига, ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси улуғ Сталин атрофига маҳкам жипслашганлигини, совет ижтимоий ва давлат тузумининг порлоқ ғалабасини, совет халқи ма'навий-сиёсий бирлигининг тантанасини бутун дунёе олдида яна бир марта намойиш қилиб кўрсатди.

Бугун газетамизда СССР Олий Советига сайлов ўтказучи Марказий сайлов комиссиясининг сайлов натижалари тўғрисидаги ахбороти э'лон қилинди. Бу ахборотга кўра овоз беришда 110 миллион 964 минг 172 сайловчи қатнашган. Бу эса барча сайловчиларнинг 99,96 процентини ташкил этади. Округ сайлов комиссияларининг берган ахборотларига қараганда, коммунистлар блан партиясизлар блоки томонидан депутатликка кўрсатилган номзодлар рўйхати ҳамма ерда тўла ғалаба қозонган, овоз беришда қатнашган сайловчиларнинг 99 процентдан кўпроғи коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз берган.

Бу рақамлар ўтган сайловлардагидек бу сайловларда ҳам коммунистлар блан партиясизлар блоки тўла ғалаба қозонганини, барча сайловчилар коммунистлар партиясининг партиясизлар блан биргаликда кўрсатган номзодлари учун якдиллик блан овоз берганликларини яққол кўрсатади.

СССР Олий Советига сайлов бўлган тантанали ва қувончли кунда социалистик Ватанимизнинг барча миллат халқлари тилларида ва қалбларида улуғ кишининг номи—бизга бахт-саодат, қувноқ ҳаёт берган, ғалабаларимизнинг байроқдори улуғ Сталиннинг номи чексиз меҳр ва муҳаббат блан жаранглаб эшитилди.

Москва шаҳар Сталин сайлов округидаги 3-нчи трикотаж фабрикасининг кекса ишчиси М. Ф. Калганова сайлов қутисига бюллетеньни ташлагандан сўнг ўз қувончи ҳақида ўртоқларига бундай деб ҳикоя қилди:

— Мен жонажон Сталин учун чин қалбимдан овоз бердим. Улуғ Сталин узоқ йиллар умр кўрсин. Мен революцияга қадар кўп қайғули кунларни кечирганман. 9 ёшимдан бошлаб бировларнинг эшигида оғир меҳнат қилиб юрдим. Ҳамма нарсани: очликни ҳам, яланғочликни ҳам, жабр-жафоларни ҳам кўрдим. Ҳозир эса ҳурматли ишчи, ўз мамлакатимнинг тенг ҳуқуқли эгасиман. Болаларим шундай яшамоқдаларки, мен болалик вақтимда бундай ҳаётни хаёлимга ҳам келтираолмаган эдим. Бахтли ҳаётимиз учун Иосиф Виссарионович Сталинга раҳмат!

— Мен бахтли турмушимиз учун қувонаман, —деди фарғонали сайловчи Файзихола Охунова,—бизнинг оиламиз совет давридагина бахтли ҳаётга эришди. Совет ҳукумати ва большевиклар партиясидан жуда миннатдорман. Улуғ доҳимиз ўртоқ Сталин омон бўлсин!

СССР Олий Советига бўлган сайловлар совет халқининг меҳнат соҳасидаги ғайрат ва ташаббусини янада ошириб, социалистик халқ хўжалигимизнинг барча соҳаларида янгидан-янги ғалабаларга руҳлантирди. Сталинча бешйиллик планни муддатидан олдин бажариш учун бошланган умумхалқ мусобақаси сайловларга тайёргарлик даврида ва сайлов кунларида ажойиб самаралар берди. Унларча корхоналар квартал планларини тўла ва ошириб бажардилар. Мингларча ишчилар йиллик, учйиллик, ҳатто бешйиллик планларини ҳам адо этдилар. Ўзбекистон пахтакорлари 1950 йилда пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Илғор колхозлар эса чигит экишни бошлаб юбордилар.

Совет халқи коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз бериб, социалистик давлатимизнинг демократик лагерь кучларини мустаҳкамлашга интилганини, янги уруш оловини ёқувчиларга қарши қаратилган сталинча юно ташқи сиёсатини якдиллик блан қўллаб-қувватлаганини очиқ-равшан кўрсатди.

СССР Олий Советига бўлиб ўтган сайловлар буржуа «демократияси»дан социалистик демократиянинг тамомила устун ва афзал эканлигини яққол кўрсатди.

Сайловчилар коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун овоз бериш блан социалистик Ватанимизни бундан кейин ҳам озод ва қудратли қилиш, совет давлатимизни кучли ва енгилмас давлат қилиш учун, халқимизнинг фаровонлигини янада ошириш учун, совет кишиларининг янада бахтли, бадавлат ва маданий ҳаёт кечиришлари учун овоз бердилар. Сайловчилар коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун овоз бериш блан СССР халқларининг бузилмас дўстлиги тобора мустаҳкамланиши учун, совет халқининг ма'навий-сиёсий бирлигини, социалистик демократизмни ўстириш ва мустаҳкамлаш учун. СССР нинг сталинча юно ташқи сиёсати учун овоз бердилар. Сайловчилар халқлар ўртасидаги мустаҳкам тинчлик учун, тинчлик, демократия ва социализмнинг халқаро фронтини кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун, Совет Иттифоқи Қуролли Кучларини мустаҳкамлаш учун овоз бердилар.

Коммунистлар блан партиясизлар сталинча блоки эришган ана шу ажойиб ғалабани мустаҳкамлаб қолиш, халқимизнинг бутун куч ва э'тиборини социалистик хўжалигимизни янада ривожлантиришга сафарбар этиш, сайловлар даврида сиёсий-оммавий ишлар соҳасида эришган тажрибаларни бундан сўнгги ишларимизда кенг қўлланиш, урушдан кейинги сталинча бешйиллик планни, пахтачиликни ривожлантириш программасини муваффақиятли амалга ошириш, бунинг учун кўклам дала ишларини кучайтириб юбориш — республикамиз партия, совет ва хўжалик ташкилотлари олдида турган энг муҳим ва асосий вазифалардан ҳисобланади.

Совет Ватанимизнинг янада гуллаб яшнаши, халқимиз фаровонлигининг бундан ҳам яхшиланиши ва мамлакатимизда коммунизмнинг тўла тантанаси учун янада зўр ғайрат ва фидокорлик блан меҳнат қилайлик, халқ хўжалигимизнинг ҳамма соҳаларида янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритайлик.

МОСҚВА ШАҲАР СТАЛИН САЙЛОВ ОҚРУГИ

Округ сайлов комиссиясининг мажлиси

13 мартда тунги соат учда Москва шаҳар Сталин сайлов округи Округ сайлов комиссиясининг мажлиси бўлди.

Мажлисда пойтахтдаги Сталин ва Бауман районлари жамоат ташкилотлари ва меҳнаткашлар жамиятларининг кўп вакиллари, матбуот вакиллари ҳозир бўлдилар.

Сталин сайлов округининг Округ сайлов комиссияси участка сайлов комиссиялари томонидан топширилган протоколларга ва овозларни санаб чиқиш натижаларига асосланиб, Иттифоқ Советига сайлов ўтказучи Москва шаҳридаги 2-нчи Сталин сайлов округидан ўртоқ Иосиф Виссарионович Сталин СССР Олий Советига депутат қилиб сайланганлигини аниқлади.

Округ сайлов комиссиясининг раиси Г. М. Цветков э'лон қилган бу ахборот узоқ давом этган гулдурос қарсаклар блан кутиб олинди. Залда: «Яшасин биринчи депутатимиз!», «Улуғ Сталинга шон-шарафлар бўлсин!» деган шодиёна табрик хитоблари янгради.

Сўнгра ўртоқ Цветков округдаги сайловчиларнинг ҳаммаси сайлов бюллетеньлари олганлигини ва уларнинг ҳаммаси овоз беришда қатнашганлигини билдирди. Сайловчилар рўйхатига киргизилган сайловчилардан ташқари мамлакатнинг турли шаҳар ва районларидан пойтахтга келган ва қўлларида гувоҳномалари бўлган 29.754 киши ҳам Сталин сайлов округида овоз берди.

Округ сайлов комиссиясининг мажлисида Сталин ва Бауман районларидаги жамоат ташкилотлари, корхоналарнинг вакиллари, чуночи, АТЭ—1 заводи партия ташкилотининг секретари В. В. Аникин, ҳисоб-аналитика машиналар заводининг шлиповшиги А. И. Лебедев, 429-нчи мактабнинг директори М. В. Гоголева, машинасозлик заводи касаба союз комитетининг раиси Т. Г. Ликов қизғин нутқ сўзладилар.

Улар Сталин сайлов округининг сайловчилари ва мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари бениҳоя шод ва мамнун эканлиги тўғрисида гапирдилар. Меҳнаткашлар коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг ғалабасини стахановча ишлаб, янги муваффақиятлар блан нишонлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Ўртоқ Цветков мажлисни ёпиб, сайлов комиссияси а'золарини Сталин сайлов округида сайлов кампаниясининг муваффақиятли тамомланганлиги блан табриклади ва йиғилишнинг ҳамма қатнашчилари номидан умумхалқ депутати ўртоқ И. В. Сталинга бутун меҳнаткаш инсониятнинг бахт-саодати учун сиҳат-саломатлик ва узоқ-узоқ йиллар умр тилади. (ТАСС).

Большевиклар партиясига, улуғ Сталинга муҳаббат ва садоқат намойиши

Пойтахтдаги Сталин сайлов округида митинглар

Сталин сайлов округининг меҳнаткашлари Совет халқининг улуғ йўлбошчиси Иосиф Виссарионович Сталин СССР Олий Советининг Иттифоқ Совети депутатлигига якдиллик блан сайланганлиги тўғрисидаги хабарни эшитиб, бениҳоя хурсанд бўлдилар.

Ҳарбир киши ўртоқ Сталиннинг СССР Олий Советига депутат қилиб сайланиши каби тарихий воқиани Ватан шон-шуҳрати учун, севикли йўлбошчининг шарафи учун меҳнат соҳасида янги зафарлар блан нишонлашни истар эди. Сайловчилар коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг порлоқ ғалабага эришганлиги блан бир-бирларини табрикладилар.

13 март, кундузги ва кечки танаффус вақтларида пойтахтдаги Сталин ва Бауман районлари корхоналарининг цехларида кўп кишининг иштироки блан митинглар бўлди. Ишчилар, инженерлар, техниклар ва хизматчилар самимий шодликларини бир-бирларига изҳор қилиш учун митингларга тўпландилар.

Электр заводининг цехлари ва бўлимларида оммавий митинглар бўлди. Сталин мукофоти лауреати З. М. Кондрашева раҳбарлик қилаётган электролампа заводи цехида ўтказилган митингда монтажчи Юлия Хабарова нутқ сўзлади. У, ўзининг биринчи самимий сўзларини ўртоқ Сталинга бағишлади.

— Қадрдон устозимиз ва йўлбошчимиз ўртоқ Сталин якдиллик блан СССР Олий Советига депутат қилиб сайланди. Бу эса, ҳаммамиз учун буюк қувончдир. Мен монтажчи бўлиб ишлаётган ёшлар бригадаси ана шу тарихий кун шарафига ҳар куни пландан ташқари а'ло сифатли 550 радиолампа тайёрлаш юзасидан янги мажбурият олди. Менинг ўзим кунига 170 тадан радиолампа тайёрлайман. Бу эса кунлик норманинг 200 процентини ташкил этади.

Старший мастер Н. С. Лагутина сўзлади. У, бутун коллективнинг фикр ва ҳисларини изҳор қилиб, умумхалқ депутати Иосиф Виссарионович Сталин тўғрисида самимий ва оташин сўзларни айтди. У, ўртоқ Сталиннинг депутат қилиб сайланишини Ватанимиз шарафига меҳнат соҳасида янги муваффақиятларга эришиш блан нишонлашга чақирди.

— Мен раҳбарлик қилаётган смена коллективи март ойи топшириғини муддатидан илгари бажариш ва ойнинг охиригача пландан ташқари 5 мингта а'ло сифатли радиолампа тайёрлаш мажбуриятини олди.

Яқинда Сталин мукофоти лауреати деган фахрий унвон олган инженер В. Н. Александров махсус лампалар цехида бўлган митингда сўзлади.

12 март сайлов куни, — деди у, — бутун совет халқи учун шодиёна байрам куни бўлди. Қуйидаги факт совет кишиларининг ўртоқ Сталинга муҳаббати ва садоқатини жуда яққол кўрсатади: 1-нчи сайлов участкасининг катта зали 12 март эрталаб соат 6 ларда одамлар блан лиқ тўла эди. Ҳамма ўртоқ Сталин учун биринчи бўлиб овоз беришни истар эди. Эрта блан соат 11 ларда бу участкадаги сайловчилар ўзларининг гражданлик бурчларини бажариб бўлдилар. Мен совет инженериман. Менинг меҳнатимга юксак баҳо берилиб, яқинда Сталин мукофоти лауреати унвонини олишга сазовор бўлганлигим блан фахрланаман. Сталин—бизнинг шон-шуҳратимиз, бизнинг ифтихоримиз, бизнинг байроғимиздир. Биз ўртоқ Сталин етакчилигида янгидан-янги муваффақиятлар сари, коммунизм тантанаси сари олға бормоқдамиз. **(Гулдурос қарсаклар).**

...Сайловдан кейинги биринчи кунда махсус лампалар цехида янги муваффақиятларга эришилди. Иван Шумский бригадаси пландан ташқари а'ло сифатли 300 лампа, Дарья Свириденкова бригадаси 600 лампа тайёрлади. Владимир Каминин бригадасида смена нормасидан ташқари а'ло сифатли 1.000 та лампа тайёрланди.

☆

Сталин сайлов округида овоз берган «Освобожденний труд» фабрикасининг аёл ишчилари цехларда ўтказилган йиғилишларда коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг шонли ғалабаси тўғрисида, ўртоқ Сталинни якдиллик блан умумхалқ депутати қилиб сайлаш шарафига муяссар бўлганликлари тўғрисида сўзлашар эдилар.

Автомобиль электр машиналар заводи, Ленин орденли машинасозлик заводи, Лепсе номли завод ва Сталин сайлов округидаги бошқа корхоналарнинг цехларида ҳам кўп кишининг иштироки блан митинглар бўлди.

Оддий ишчилар, инженерлар, техниклар ва хизматчиларнинг нутқлари меҳнаткашларнинг Бутун Иттифоқ Коммунист (большевик) лар партиясига чексиз ишончини, мамлакатимизнинг биринчи депутати, коммунизмнинг гениал ме'мори улуғ Сталинга самимий муҳаббат ва садоқатини яна бир марта очиқ кўрсатган ёрқин намойишга айланди. (ТАСС).

Сталин номи блан

ТАЛЛИН, 12 март. (ТАСС). Совет Эстониясининг пойтахтида бу кеча жуда қисқа кечалардан бири бўлди. Шаҳарнинг кўчалари ва майдонларида ҳаракат бир минут ҳам тўхтамади. Миллий кийимлар кийган меҳнаткашлар тонготардаёқ музика чалиб, ашулалар айтиб, кундузгидек ёруғ сайлов участкаларига келабошладилар.

Кремль курантлари соат олти бўлганлигидан дарак бериши бланоқ Таллиндаги 150 та участка сайлов комиссияларининг раислари сайловчиларни умумхалқ байрами блан табрикладилар ва уларни фахрли гражданлик бурчларини бажаришга таклиф этдилар.

Калинин районидаги Ситцевая кўчасида ташкил этилган сайлов участкасида овоз берабошлаш пайтигача 400 дан ортиқ сайловчи тўпланди. Тикланган Болтиқ мануфактурасининг тўқимачилари биринчи бўлиб овоз бердилар. Йигирув цехи мастерининг энг яхши ёрдамчиси Зинаида Моозе бюллетеньни қутига туширди. Бу цех кеча пландан ташқари неча ўн килограммлаб а'ло сифатли ип тайёрлади. Болтиқ мануфактурасида эллик йилдан буён ишлаб келаётган тўқув цехи мастерининг ёрдамчиси Харлампий Шитиков қути ёнига келди. Унинг цехи кеча сайлов шарафига пландан ташқари 400 метр а'ло сифатли газлама тўқиб берди.

Эрта блан соат 9 да Эстония денгиз пароходчилигига Шимолий денгиздаги «Волочаевск» пароходидан, Болтиқ денгизидаги «Верхоянск», «Тосна», «Марс» ва «Онега» пароходларидан телеграммалар олинди. Бу пароходларда эрта блан соат 6 дан 30 минут ўтганда овоз бериш тамом бўлган.

Таллинда эрта блан соат 11 гача сайловчиларнинг 60 проценти овоз бериб бўлди.

Бахтли колхоз ҳаёти учун!

СТАЛИНОБОД, 12 март. (ТАСС). Вахш водисида жойлашган сайлов участкаларида овоз бериш бениҳоя зўр хурсандчилик блан ўтди. Вахш водиси сталинча бешйилликлар даврида Тожикистоннинг асосий ингичка толали пахта етиштиручи районига айланди.

Кагановичобод районидаги «Қизил октябрь» колхозининг а'золари қурган янги мактаб биносида Октябрь сайлов округининг Ғиштмозор сайлов участкаси ташкил этилган. Кўп колхозчилар сайлов участкасига автомобильларга тушиб келмоқдалар. Сайловчилар байрамдагидек чиройли кийинганлар.

Сайловчиларнинг кўпчилиги дастлабки икки соат ичидаёқ ўз гражданлик бурчини бажариб бўлди. Ғиштмозор сайлов участкасидаги барча сайловчилар эрталаб соат 10 гача овоз бериб бўлдилар.

Вахш водисида колхозчи сайловчиларнинг катта кўпчилиги тўрт соат ичида овоз бериб бўлди.

Сталин номини дилга жо қилиб

Чимбой районининг пахтакорлари, Тахтакўпир чорвадорлари, Нукус тикучилари, Мўйноқ балиқчилари, Амудар'ё кемачилик ходимлари — хуллас Қорақалпоғистоннинг барча меҳнаткашлари севикли Ватанга миннатдорлик ҳисси блан тўлган ҳолда улуғ йўлбошчимиз номини дилга жо қилиб сайлов участкаларига келиб, коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз бердилар.

Кегайли районидаги «Ўрнак» колхозининг ёш а'зоси, сайловда биринчи марта қатнашаётган Қитайгул Шенибоева бюллетеньларни қутига ташлаган чоқда бундай деган:

— Мен коммунистлар блан партиясизлар сталинча блоки учун, Совет хотин-қизларининг буюк ҳуқуқлари учун овоз бердим. Мен ўтган йили беш минг килограмм пахта тердим. Бу йил колхоз далаларида стахановча меҳнат қилиб, кузда камида 10 минг килограмм пахта теришга ва'да бераман.

Қораўзак районидаги 31-нчи сайлов участкасида Совет Иттифоқи Қаҳрамони Махаш Балмаганбетов овоз бериш вақтида қуйидагиларни айтган:

— Мамлакатимизда ҳаёт йилдан-йилга яхшиланиб бормоқда. Партия ва ҳукуматнинг нархларни яна ҳам камайтирганлиги халқимизни бениҳоя қувонтирди. Мен меҳнаткашларнинг бахти учун, жонажон Сталин учун қувона-қувона овоз бердим!

Шаҳарларда, район марказларида, колхозларда сайловга бағишланган халқ сайиллари ўтказилди. Станиславский номидаги давлат театрининг артистлари, давлат филармонияси, район театрларининг артистлари сайлов куни ва 13, 14 март кунлари томошалар кўрсатдилар.

Сурхондар'ё яйловларида

ТЕРМИЗ. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Сурхондар'ёнинг шаҳар ва қишлоқларида, чорва яйловларида СССР Олий Советига сайловлар куни тантанали байрамга айланди. Областьнинг Боботоғ, Сангардак, Мачаг сингари узоқ яйловларидаги сайловчи чўпонлар коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик блан овоз бердилар.

Сари Осиё районидаги энг йирик чорвадор «Ғалаба» колхозининг стахановчи чўпони Рўзибадал Султонов халқимизнинг янада фаровон турмуш кечириши учун Олий Совет депутатлигига Ватанимизнинг асл фарзандларини сайлашга кўпдан бери тайёрлик кўрар эди. У, бугун ўз муддаосига етди. 163-нчи сайлов участкасида биринчи бўлиб сайлов бюллетенини олиб қутига ташлади.

Сурхондар'ё сайлов округининг Боботоғ яйловларидаги 64, 65 ва 66-нчи сайлов участкаларида ҳам овоз бериш зўр уюшқоқлик блан ўтди. Колхоз чўпонлари Совет Иттифоқи Қаҳрамони армия генерали Иван Ефимович Петров ва республикада хизмат кўрсатган агроном Малик Набиев ўртоқлар учун якдиллик блан овоз бердилар. Сари Осиё, Жомбой, Жарқўрғон, Шўрчи, Узун, Денов районларида қоронғу тушгунча сайловчиларнинг ҳаммаси овоз бериб бўлган.

Халқимизнинг бахт-саодати учун улуғ Сталин узоқ йиллар омон бўлсин

БУХОРО, 14 март. (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Область меҳнаткашлари СССР Олий Советига сайловлар кунини муносиб совғалар блан кутиб олдилар. Сайловлар шарафига стахановча вахтада турган юзларча ишчилар март ойи ишлабчиқариш планини ортиғи блан адо этдилар. Бухоро ва Когон пахта заводлари 11 мартдаёқ биринчи квартал планини ошириб бажардилар.

Шаҳар ва қишлоқларда сайлов куни катта байрам тусини олди. Фабрика, заводлар, МТС, колхозларнинг клубларида, сайлов участкалари жойлашган биноларда оммавий сайиллар ўтказилди. Бухоро, Когон ва Ғиждувон шаҳрида эрта азонгача ҳаёт қайнади. Сайлов кунида ҳарбир ватанпарвар ўзининг большевиклар партиясига, улуғ Сталинга чексиз садоқатини изҳор этди. Шу куни халқимизнинг бирлиги, уюшқоқлиги яна ҳам равшан кўринди. Бухоро пахта заводи, «XVI партс'езд» ва «ВЛКСМ 20 йиллиги» тикучилик фабрикалари ишчилари сайлов кунида ўз ишларига якун ясадилар. Бу корхоналардаги юзларча ишчилар сайловолди мусобақасига қўшилиб, ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини тўла бажардилар.

12 март кечаси соат 12 дан кейин ҳамма сайлов участкаларида бюллетеньлар саналди.

Сайлов куни, эрталаб соат 8 даёқ 25, 3, 4 ва 15-нчи сайлов участкаларида овоз бериш тамом бўлди. Когон темирйўлчилари, узоқ Томди районининг чорвадорлари эрталаб соат 9 да батамом овоз бериб бўлдилар. Кундуз соат 12 даёқ Бухоро шаҳридаги сайловчиларнинг ҳаммаси ўз гражданлик бурчларини тўла адо этиб бўлдилар.

Бухоро областининг меҳнаткашлари коммунистлар блан партиясизлар сталинча блокининг номзодлари — Роман Ефимович Мельников, Ҳамро Маҳмудов, Бўри Фозиловна Омонова ҳамда Робия Мажидова ўртоқларни якдиллик блан СССР Олий Совети депутатлигига сайладилар.

Сайловчилар овоз берган вақтда сайлов қутиларига бюллетень блан бирга шонли большевиклар партиясидан, жонажон отамиз, устозимиз улуғ Сталиндан чексиз миннатдорчиликларини ифода этучи ёзувлар, ше'рлар ташлаганлар:

— Мен, ўз овозимни жонажон большевиклар партияси учун, азиз ва меҳрибон доҳи Сталин учун бердим.

— Мен, мамлакатимиз халқлари ўртасидаги дўстлик мустаҳкамлансин, озод ва бахтиёр Ватанимиз гуллаб-яшнасин деб овоз бердим.

— Мен, улуғ Сталиннинг узоқ йиллар сиҳат ва саломат бўлишини истайман, халқимизнинг бахт-саодати учун улуғ Сталин минг йиллар омон бўлсин.

Чин қалбдан чиққан бу сўзлар меҳнаткашларнинг улуғ большевиклар партиясига ва жонажон Сталинга бўлган чексиз муҳаббат ва садоқатларини ифодалайди.

13 март куни соат 4. Тезучар аэропланлар, узоқ Томди, Конимех районларидан ва Қизилқум яйловларидан овоз бериш натижаларини келтирдилар. Областьдаги сайловчиларнинг 99,99 проценти коммунистлар блан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз бердилар.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

Ўзбекистон ССР саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият ва сан'ат ходимларини орден ва медальлар блан мукофотлаш тўғрисида *)

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ташкил этилганига йигирмабеш йил тўлиши муносабати блан ҳамда саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият ва сан'атни ривожлантириш соҳасида эришилган муваффақиятлари учун **мукофотлансин:**

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БЛАН

50. **Алимов** Машарип — Урганч районидаги «Оқолтин» колхозининг бригада бошлиғи.

51. **Алимбеков** Ҳазрат — Бўка районидаги Вильямс номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

52. **Алимова** Лолахон — Олтинкўл районидаги «Эркин» колхозининг а'зоси.

53. **Алимов** Қўлдош — Каганович районидаги Озокерит «Шўрсув» конининг қазувчиси.

54. **Алимов** Иноят Алимович — Андижон область касалхонасининг бош врачи.

55. **Алишаев** Рубен Моисеевич — Комсомол район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг бош агрономи.

56. **Оллоберганов** Отажон — Ўзбекистон К(б)П Қува район комитетининг инструктори.

57. **Оллоберганова** Айман — Урганч районидаги Сталин номли 7 йиллик мактабнинг директори.

58. **Олманиёзов** Агибой Олмасович — Бутун Иттифоқ илмий-текшириш пахтачилик институти марказий селекция станциясининг старший илмий ходими.

59. **Алябьев** Георгий Александрович — Самарқанд давлат драма театрининг бош режиссёри.

60. **Омонов** Давлат — Орджоникидзе районидаги «Правда Востока» колхозининг раиси.

61. **Аминов** Исроил — Қўқондаги хотин-қизлар билим юртининг илмий мудири.

62. **Анашкина** Анна Абросимовна — Андижон область ижроия комитетининг бўлим бошлиғи.

63. **Анисмин** Никифор Григорьевич — Тошкент шаҳридаги 3-нчи бўлим милициясининг участка вакили.

64. **Анишчук** Матрена Митрофановна — Текстиль саноати ишчилари касаба союзи республика комитетининг секретари.

65. **Антонова** Валентина Степановна — Министрлар Совети группаси раҳбарининг ёрдамчиси.

66. **Антонова** Надежда Захаровна — Ленин район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг зоотехниги.

67. **Араббоев** Мурод Толипович — Фарғона область ижроия комитети соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири.

68. **Арефьев** Яков Васильевич — Ўзбекистон ССР от заводлари трестининг директори.

69. **Арзуманов** Арарат Месропович — Ўзбекистон К(б)П Избоскан район комитетининг секретари.

70. **Орипов** Йўлдош — Меҳнаткашлар депутатлари Яккабоғ район Совети ижроия комитетининг раиси.

71. **Орипов** Мўмин — Ўзбекистон ЛКСМ Пискент район комитетининг секретари.

72. **Орипов** Абдусалом — Ўзбекистон К(б)П Кўкабулоқ район комитетининг секретари.

73. **Орифжонов** Қобил Орифжонович — Ўзбекистон илмий-текшириш ветеринария институтининг директори.

74. **Артемьев** Николай Романович — Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитети секретарининг ёрдамчиси.

75. **Ортиқов** Музаффар Зокирович — Самарқанд область ижроия комитети социал та'минот бўлимининг мудири.

76. **Арутюнов** Гурген Айцетурович — Бағдод район матлубот союзи правлениесининг раиси.

77. **Архангородский** Матвей Абрамович — Сув хўжалиги министрлиги «Узводснаб»нинг бошқарувчиси.

78. **Асқаров** Жамол — Уйчи район халқ судьяси.

79. **Асқарова** Башоратхон — Уйчи районидаги «Октябрь 13 йиллиги» колхозининг звено бошлиғи.

80. **Асқаров** Саттор — Ўзбекистон ЛКСМ Комсомол район комитетининг секретари.

81. **Отабоева** Зоя — Ўзбекистон К(б)П Наманган область комитетининг инструктори.

82. **Отабоев** Абдилғози — Тошлоқ район, Заркент қишлоқ советининг раиси.

83. **Отажонов** Комил — Самарқанд область ижроия комитети кўчириш бўлимининг мудири.

84. **Отажонов** Йўлдош — Ўзбекистон ЛКСМ Янгиариқ район комитетининг секретари.

85. **Отажонова** Амбар — Хева районидаги «84-нчи полк» колхозининг бригада бошлиғи.

86. **Отамуродов** Бекчан — Хева районидаги «Кооператив» колхозининг раиси.

87. **Отамуродова** Рўзигул — Поп районидаги «Коминтерн» колхозининг звено бошлиғи.

88. **Оташев** Раҳим — Шовот районидаги Энгельс номли колхозининг раиси.

89. **Аушев** Василий Иванович — Мирзачўл районидаги пахта тозалаш заводининг директори.

90. **Аҳмедов** Фатҳулла — Бухоро 2-нчи МТСининг тракторчиси.

91. **Аҳмедова** Амина — Ўзбекистон К(б)П Фарғона район комитетининг бўлим мудири.

92. **Охунов** Ғани — меҳнаткашлар депутатлари Избоскан район Совети ижроия комитетининг раиси.

93. **Охунов** Исомиддин — Ўзбекистон К(б)П Фрунзе район комитетининг бўлим мудири.

94. **Очилов** Абдураҳмон — Бекобод район, Қиёт қишлоқ советининг раиси.

95. **Очилов** Ўроқ — Қоракўл 2-нчи МТСининг механиги.

96. **Очилов** Эл — Ғиждувон районидаги Гавшун қишлоқ советининг раиси.

97. **Ашуров** Ғиёс — «Қизил Ўзбекистон» газетасининг Самарқанд областидаги мухбири.

98. **Аюпов** Ғали Валиевич — Ички ишлар министрлиги Ғиждувон шаҳар бўлимининг бошлиғи.

99. **Бобоев** Жалол Мансурович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партия мактабининг кафедра раҳбари.

100. **Бобоев** Мирпўлат — Қоракўл 1-нчи МТСининг механиги.

101. **Бобожонов** Рўзимат — Хева районидаги Сталин қишлоқ советининг раиси.

102. **Бобожонов** Янгибой — Манғит районидаги Ворошилов номли колхозининг раиси.

103. **Бободўстов** Мамасоли — Қорақишлоқ районидаги Будённий номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

104. **Бабешко** Павел Матвеевич — Самарқанд шаҳридаги 2-нчи нон заводининг директори.

105. **Бобокалонова** Холпошшо — Сўх районидаги Юсупов номли колхозининг звено бошлиғи.

106. **Furoқулова** Норой — Пахтакор районидаги «Қизил қўшин» колхозининг звено бошлиғи.

107. **Furoқулов** Ҳамро — Конимех МТСининг тракторчиси.

108. **Бобохонов** Абдулла — «Узгоспроект» устахонасининг раҳбари.

109. **Бобохонов** Шерали — Норин районидаги «Социализм» колхозининг бригада бошлиғи.

110. **Бабаянц** Амаяк Макарович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партия коллегияси а'зосининг ёрдамчиси.

111. **Бадалов** Жўра — Ўзбекистон К(б)П Холдевонбек район комитетининг инструктори.

112. **Бадалбоев** Мамажон — Тошлоқ район ижроия комитети сув хўжалиги бўлимининг мироби.

113. **Бозоров** Қодир — Ўзбекистон К(б)П Шаҳрисабз район комитетининг секретари.

114. **Бойбўтаев** Алиқул — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партия мактабининг ўқувчиси.

115. **Боқиев** Қаландар — Янгиариқ 2-нчи МТСининг темирчиси.

116. **Боқиев** Ислом Калимуллаевич — Давлат хавфсизлиги министрлиги Ғиждувон бўлимининг бошлиғи.

117. **Баратов** Фахриддин — Самарқанд область ижроия комитети маданий оқартув муассасалари бўлимининг мудири.

118. **Ботиралиев** Жўра — СССР Тайёрлаш министрлигининг Қува районидаги вакили.

119. **Ботиров** Ўроқ — Поп районидаги Хонобод қишлоқ советининг раиси.

120. **Ботиров** Минали — Денов районидаги «Хазарбоғ» совхозининг бригада бошлиғи.

121. **Башева** Мария Ильинична — Давлат Бош санитария инспекциясининг озиқ-овқат санитарияси инспектори.

122. **Бегашев** Мутиғ Фахруллинович — Сурхондар'ё область ипакчилик конторасининг бош агрономи.

123. **Бекбўтаева** Умирхол — Зомин районидаги Охунбобоев номли колхозининг звено бошлиғи.

124. **Бекмирзаев** Қорабой — Куйбишев районидаги Зодиён пахта тайёрлаш пунктининг мудири.

125. **Бекчанов** Рўзмат — Янгиариқ районидаги Молотов номли колхозининг раиси.

126. **Бергер** Соломон Наумович — Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар комитетининг лектори.

127. **Бердиёров** Мирза — Адлия министрлигининг бошқарма бошлиғи.

128. **Берлинер** Герман Шаевич — Ўрта Осиё темир йўл округи молия бўлимининг бошлиғи.

129. **Бердиқулов** Қамбар — Паркент районидаги Сталин номли колхозининг ферма мудири.

130. **Бердиалиева** Урхия — Чирчиқ шаҳридаги 3-нчи сон ўрта мактаб ўқитувчиси.

131. **Бердиев** Истам — Ўзбекистон К(б)П Ромитон район комитетининг секретари.

132. **Белоусов** Михаил Александрович — Тошкент темир йўли «Транспортний рабочий» газетасининг редактори.

133. **Бердиев** Нор — Кукабулоқ районидаги «Қизил қаҳрамон» колхозининг бригада бошлиғи.

134. **Бердиев** Тўра — Косон районидаги Ленин номли колхозининг чўпони.

135. **Бердиёров** Худоёр — Зомин районидаги Калинин номли колхозининг звено бошлиғи.

136. **Бигеева** София Ҳасановна — Ўзбекистон К(б)П Киров район комитетининг сектор мудири.

137. **Близниченко** Леонид Иванович — Самарқанд область қурилиш-монтаж конторасининг бошлиғи.

138. **Блинкова** Анастасия Дмитриевна — Министрлар Совети секторининг старший инспектори.

139. **Блохин** Федор Никифорович — Маориф министрлиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

140. **Блудова** Анна Терентьевна — Олий суднинг коллегия а'зоси.

141. **Бобровский** Иван Емельянович — Наманган область ижроия комитети халқ маорифи бўлими мудирининг ўринбосари.

142. **Богачев** Александр Васильевич — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг инструктори.

143. **Боҳовутдинов** Иброҳим Садритдинович — Ўзбекистон К(б)П Қашқадар'ё область комитетининг инструктори.

144. **Богрин** Михаил Степанович — Жомбой районидаги 1-нчи МТС нинг устахона мудири.

145. **Бадалбоев** Абдулла — Ворошилов район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг бошлиғи.

146. **Бозин** Павел Иванович — Андижон область сув хўжалиги бошқармасининг бўлим бошлиғи.

147. **Бойко** Митрофан Георгиевич — «Узбекполиграфиздат»нинг бўлим бошлиғи.

148. **Большаков** Степан Иванович — Ўзбекистон К(б)П Самарқанд область комитетининг инструктори.

149. **Борисова** Татьяна Григорьевна — Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг инструктори.

150. **Бородин** Дмитрий Александрович — Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг группа мудири.

151. **Бородин** Евгений Александрович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг инструктори.

152. **Боровой** Максим Петрович — Фарғона область ижроия комитети коммунал хўжалик бўлимининг мудири.

153. **Бородянский** Андрей Давидович — Ўзбекистон К(б)П Самарқанд шаҳар комитетининг бўлим мудири.

154. **Бочарова** Надежда Васильевна — Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар, Ленин район комитетининг инструктори.

155. **Бреднев** Леонид Антонович — Самарқанд областидаги Зирабулоқ қанд заводининг слесари.

156. **Бубон** София Григорьевна — Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг стенографисткаси.

157. **Бўрибеков** Муталиб — Сталин номли Катта Фарғона канали бошқармасининг бошлиғи.

158. **Бурҳонова** Ёқут — Ўзбекистон К(б)П Бухоро шаҳар комитетининг секретари.

159. **Биков** Иван Сергеевич — Тошкент шаҳар милиция бошқармасининг бўлим бошлиғи.

160. **Вавренюк** Тихон Прокофьевич — Ўзбекистон К(б)П Бухоро область комитетининг гараж мудири.

161. **Воисов** Сафарбой — Шовот район ипакчилик конторасининг мудири.

162. **Валатов** Қодир — Косонсой район МТСининг механиги.

163. **Валериус** Анна Михайловна — Қарши мотор-ремонт заводининг директори.

164. **Валихўжаев** Мақсуд Хўжаевич — Главлитнинг вакили.

165. **Ванштейн** Самуил Яковлевич — «Металлопосуда» заводининг директори.

166. **Варенцев** Александр Семенович — «Средазцветметразведка» тресті геологоразведка партиясининг бошлиғи.

167. **Васильев** Михаил Васильевич — Ўрта Осиё илмий-текшириш ирригация институтининг конструктор-инженери.

168. **Васильева** Зоя Митрофановна — Ўзбекистон К(б)П Самарқанд область комитетининг инструктори.

169. **Васильева** Тамара Филипповна — Намангандаги 1-нчи участка халқ судьяси.

170. **Васильцкий** Александр Михайлович — Госпланнинг бўлим бошлиғи.

171. **Васянин** Петр Иванович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети Ишлар мудирлигининг бош бухгалтери.

172. **Ваҳобова** Сочхон — Наманган шаҳридаги 29-нчи магазиннинг мудири.

173. **Вахтерова** Александра Никитична — Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетининг инструктори.

174. **Ветров** Иван Павлович — Ўзбекистон К(б)П Андижон область комитети секретарининг ёрдамчиси.

175. **Видревич** Иосиф Абрамович — Ўзбекистон ССР Прокуратурасининг бўлим бошлиғи.

176. **Вилинов** Абрам Исакович — Каттақўрғон сув ҳовузи қурилиши бўлимининг бошлиғи.

177. **Виноградова** Александра Николаевна — Ўзбекистон К(б)П Сурхондар'ё область комитети аппаратининг ходими.

178. **Власов** Игор Валентинович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг инспектори.

179. **Власов** Михаил Алексеевич — Наманган область ижроия комитетининг инспектори.

180. **Волков** Иван Владимирович — «Узбекбирлашув» бўлим бошлиғининг ўринбосари.

181. **Воронов** Александр Иванович — «Средазгенеруда»нинг бўлим бошлиғи.

182. **Воскобойников** Дмитрий Иванович — Бухоро область Статистика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

183. **Висоцкий** Кастан Антонович — Бутун Иттифоқ ўсимликлар илмий-текшириш институтининг директори.

184. **Вирденко** Василий Пегасович — Каттақўрғон сув ҳавзаси қурилишининг бош механиги.

185. **Гавва** Иван Петрович — Олтинкўл район ижроия комитети молия бўлимининг мудири.

186. **Гавриш** Алексей Иванович — Давлат хавфсизлиги министрлиги Тошкент область бошқармасининг бўлим бошлиғи.

187. **Ғозиев** Муборак Матғоипович — Мирзачўл районидаги «Колхоз меҳнати» газетасининг редактори.

188. **Ғайбуллаева** Тўхтахон — Қувасой районидаги Ленин номли колхозининг звено бошлиғи.

189. **Ғалиев** Муҳамадамин — Давлат кредити ва давлат меҳнат омонат кассалари бошқармасининг бошлиғи.

190. **Ғалимуллин** Маргас — Ички ишлар министрлиги Учқўрғон район бўлимининг бошлиғи.

191. **Галяминский** Василий Алексеевич — Наманган область қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бўлим мудири.

192. **Ғаффоров** Халил — Олтиариқ район ипакчилик конторасининг мудири.

193. **Ғафуров** Аҳмадали — Каганович районидаги «Янги куч» колхозининг раиси.

194. **Гарковец** Виктор Григорьевич — Ўрта Осиё геология бошқармасининг бўлим бошлиғи.

195. **Ғафуров** Холиқ — Сталин районидаги Сталин номли колхозининг ферма мудири.

196. **Гафурова** Раҳбар — Жомбой район ипакчилик конторасининг мудири.

197. **Гвоздиков** Михаил Андрианович — Навоий номли ўзбек давлат опера ва балет театрининг рассоми.

198. **Гизатуллин** Ғали Самиғулович — Ўзбекистон К(б)П Бувайда район комитети секретарининг ёрдамчиси.

199. **Гилманов** Ғайса Исҳақович — Ўзбекистон К(б)П Бухоро область комитетининг бўлим мудири.

200. **Глиняной** Николай Еремеевич — Фанлар академияси «Академстрой» бўлимининг бошлиғи.

201. **Глибченко** Василий Иванович — Тошкент пассажир станцияси депоси асбобсоз-слесари.

202. **Голубев** Василий Илларионович — Тошкент шаҳридаги 3-нчи босмахона директори.

203. **Гойхберг** Яков Натанович — «Узбекэнерго» район бошқармасининг диспетчери.

204. **Гольдина** Рахиль Ильинична — Наманган область касалхонаси болалар бўлимининг мудири.

205. **Горловский** Нина Михайловна — Адлия министрлиги суд статистикасининг старший консультанти.

206. **Греков** Архип Тарасович — Ўзбекистон республика «Заготсено» конторасининг бошқарувчиси.

207. **Гришанов** Иван Алексеевич — Тошкент киностудиясининг аниқ механика устаси.

208. **Громовенко** Анатолий Ильич — Бухоро область алоқа конторасининг бош инженери.

209. **Грушко** Алексей Сергеевич — «Узбекпромстрой» трестининг бош механиги.

210. **Губанова** Любовь Кузьминична — Тошкент электрокабель заводининг цех бошлиғи.

211. **Ғуломов** Кошиф Ғуломович — маданий-оқартув муассасалари комитетининг бўлим бошлиғи.

212. **Ғуломов** Муҳиддин — Ўзбекистон К(б)П Тошкент шаҳар Фрунзе район комитетининг секретари.

213. **Ғуломова** Шаҳрабод — Самарқанд шаҳридаги «Серп и Молот» заводи хомаш'ё майдонининг бригадири.

214. **Ғуломова** Баҳри — қишлоқ хўжалик банки Ўзбекистон республика конторасининг бошқарувчисининг ўринбосари.

215. **Дадабоев** Закий — Фарғона область «Коммуна» газетасининг редактори.

216. **Давлатов** Абдураҳмон — Марҳамат районидаги «Коммуна» колхози ҳосилот советининг раиси.

217. **Давлатов** Аҳмад — Олот район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг бошлиғи.

218. **Давронов** Абдураҳмон — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети ҳузуридаги партия мактабининг тингловчиси.

219. **Давшан** Аким Спиридонович — Республика пахта уруғчилиги станциясининг директори.

220. **Давидов** Константин Ионович — Тошкент темир йўли бошлиғининг ўринбосари.

221. **Даминов** Одилжон — Андижон районидаги Юсупов номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

222. **Донёрхўжаев** Ҳикматхўжа — Ўзбек давлат банкасида бўлим бошлиғи.

223. **Данилова** Евгения Трофимовна — Ўзбекистон К(б)П Хўжаобод район комитети секретарининг ёрдамчиси.

224. **Даниелов** Тигран Манучарович — Тошкент шаҳар ижроия комитети молия бўлимининг мудири.

225. **Дегтярева** Зинаида Дмитриевна — Министрлар Совети Ишлар мудирлигининг стенографисткаси.

226. **Денисенко** Владимир Михайлович — Ўзбекистон К(б)П Сирдар'ё район комитетининг секретари.

227. **Деницина** Евгения Николаевна — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг сектор мудири.

228. **Дериглазов** Алексей Романович — Ўзбекистон республика коммунал хўжалиги ишчилари касаба союзи комитетининг раиси.

229. **Деҳқонов** Абдураззоқ — Бувайда район халқ судьяси.

230. **Дехтярев** Александр Афанасьевич — «Шаргуньшахтстрой»нинг бошлиғи.

231. **Жабборов** Сайфиддин Аҳмедович — Бухородаги 3-нчи тикув фабрикасининг бош механиги.

232. **Жалолов** Абдувоҳид — Тўрақўрғон районидаги 1-нчи МТСнинг механиги.

233. **Жалилов** Ҳалил — Ўзбекистон металлургия заводида темирчилик-механика цехининг устаси.

234. **Жалолова** Моҳиниса — Шаҳрисабз шаҳридаги «Ҳужум» артелининг раиси.

235. **Жаҳонгиров** Раҳим Қодирович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг инструктори.

236. **Жонқобилов** Мирзашо — Томди район ижроия комитети план комиссиясининг раиси.

237. **Жаҳонгирова** Ҳабиба — Бухоро шаҳридаги Тельман номли артельнинг браковшиги.

238. **Жиянова** Тўти — Самарқанд областидаги «Лангар» конининг концентратчиси.

239. **Жумаев** Холли — Деҳқонобод районидаги «Қувват» колхозининг бош чўпони.

240. **Жумаев** Ўти — Хатирчи районидаги Киров номли колхозининг звено бошлиғи.

241. **Жумаев** Раҳмон — Олот МТСининг директори.

242. **Жўраева** Фотима — Поп районидаги Каганович номли колхозининг звено бошлиғи.

243. **Жўраев** Йўлдош — Жиззах район ижроия комитети молия бўлимининг мудири.

244. **Жўраев** Оқил — Избоскан районидаги Сталин номли колхозининг бригада бошлиғи.

245. **Жўраева** Салима — Ўртачирчиқ районидаги «Красний партизан» колхозининг а'зоси.

246. **Жўраева** Файзи — Мирзачўл районидаги «Қизил деҳқон» колхозининг звено бошлиғи.

247. **Жўраев** Карим — Қувасой район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.

248. **Жўрақулов** Абубаҳра — Ленин районидаги «Пролетар» қишлоқ советининг раиси.

249. **Диаконенко** Николай Игнатьевич — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг сектор мудири.

250. **Добровольский** Владимир Андреевич — СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Ўзбекистон ССР Министрлар Совети доимий вакиллигида группа мудири.

251. **Докукин** Федор Иванович — Тошкент картография фабрикасининг инженер-технологи.

252. **Дондукова** Екатерина Дмитриевна — Андижон область касалхонасининг старший ҳамшираси.

253. **Дорошенко** Григорий Ильич — Молия министрлигида бошқарма бошлиғи.

254. **Дребизов** Андрей Николаевич — «Узбекбирлашув»нинг бош бухгалтери.

255. **Душамов** Казак — Шовот район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бўлимининг мудири.

256. **Дядюр** Павел Никитович — Тошкент трамвай-троллейбус тресті партия ташкилотининг секретари.

257. **Дятлов** Иван Григорьевич — Чиноз районидаги 2-нчи МТСнинг тракторчиси.

258. **Егоров** Николай Арсентьевич — «Главметаллосбит» Ўзбекистон конторасининг жўмраксози.

259. **Егоршин** Михаил Андреевич — Тошкент шаҳридаги «Ташсельмаш» заводининг цех бошлиғи.

260. **Ежов** Михаил Федорович — Ўзбекистон К(б)П Андижон область комитетининг сектор мудири.

261. **Елизарова** Анна Федоровна — Ўзбекистон К(б)П Фарғона область комитетининг сектор мудири.

262. **Елхов** Василий Николаевич — Чоржўй-Урганч темир йўли қурилиши бошқармасининг бўлим бошлиғи.

263. **Еременко** Иван Тимофеевич — Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси эксплоатация группасининг бошлиғи.

264. **Еремин** Николай Петрович — Фарғона область ҳунармандчилик кооперацияси союзининг бош инженери.

265. **Еникеев** Абдураҳмон Муҳамаджонович — Ўзбекистон К(б)П Шеробод район комитетининг бўлим мудири.

266. **Есенбоев** Зиёд Исломович — «Қизил Ўзбекистон» газетасининг секретари.

267. **Есипов** Михаил Степанович — Бутун Иттифоқ пахтачилик илмий-текшириш институтига қарашли Федченко тажриба майдонида бўлим мудири.

268. **Жабборова** Насибали — Шофрикон районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг звено бошлиғи.

269. **Желтиков** Федор Никифорович — «Средазэнергомонтаж» тресті бошқарувчисининг ўринбосари.

270. **Жогов** Василий Андреевич — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг инструктори.

271. **Журавлева** Дина Ефимовна — «Узмедснаб» бошлиғи.

272. **Завертяев** Александр Михайлович — Ўзбекистон К(б)П Тошкент область комитетида сектор мудири.

273. **Зоиров** Қаюм Собирович — Давлат Контроли министрлигининг бош контролёри.

274. **Зайнагабутдинов** Зулкафил Эшмуҳамедович — Шеробод район ижроия комитети молия бўлимининг мудири.

275. **Зайцев** Семен Маркович — Тошкент область ижроия комитети план комиссияси раисининг ўринбосари.

276. **Зокиржонов** Одилшо — Ўзбекистон К(б)П ҳузуридаги партия коллегияси а'зосининг ёрдамчиси.

277. **Зокиров** Носиржон — Қўқон район ижроия комитети молия бўлимининг мудири.

278. **Зокирова** Мақсудахон — Андижондаги 16-нчи ёғ заводининг ишчиси.

279. **Зокирова** Раиса Турғуновна — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида сектор мудири.

280. **Запрометов** Юрий Петрович — Министрлар Совети раиси ўринбосарининг ёрдамчиси.

281. **Зарипова** Гулсум Зокировна — Ўзбекистон К(б)П Пахтаобод район комитетида бўлим мудири.

282. **Захаров** Ефим Георгиевич — Фарғонадаги 1-нчи сон меҳнат артелининг темирчиси.

283. **Зоҳидова** Ҳабиба — Тошкент шаҳридаги 2-нчи сон болалар поликлиникасининг бош врачи.

284. **Зеккел** Соломон Моисеевич — Госпланда бўлим бошлиғи.

285. **Зинанов** Ғалимжон Мусич — Ўзбекистон К(б)П Термиз район комитетининг секретари.

286. **Зиёев** Обид — Самарқанд районидаги «23-нчи февраль» колхозининг бригада бошлиғи.

287. **Зиёев** Комилжон — меҳнаткашлар депутатлари Хўжаобод район Совети ижроия комитетининг раиси.

288. **Зиёмуҳаммедов** Нурмуҳаммад — Ўрта Осиё «Главтормет» конторасининг юклаш ва бўшатиш ишлари бригадири.

289. **Зотов** Николай Михайлович — Госпланда бўлим бошлиғи.

290. **Зуфарова** Жамила — Пискент районидаги Маленков номли колхозининг а'зоси.

291. **Иброҳимов** Отажон — Самарқанд аэропортининг бошлиғи.

292. **Иброҳимова** Фотима — Чуст районидаги Фрунзе номли колхозининг а'зоси.

293. **Иброҳимов** Мутал Иброҳимович — Тошкент область Статистика бошқармасининг бошлиғи.

294. **Иброхимов** Убайдулла Ёқубович — Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг лектори.

295. **Иброҳимова** Чиннихон — Министрлар Советида инструктор.

296. **Иброҳимов** Зоҳид Баратович — «Узбектекстильтрикотаж» трестининг бошқарувчиси.

297. **Иброҳимхўжаев** Ортиқ — Қашқадар'ё область судининг раиси.

298. **Иванов** Михаил Андреевич — Хоразм область сув хўжалиги бошқармаси техника бўлимининг бошлиғи.

299. **Иванов** Борис Александрович — Тошкент шаҳар ижроия комитети сув хўжалиги бўлимининг бошлиғи.

300. **Иванов** Петр Михайлович — «Узбекрасмасло» трестининг бош инженери.

301. **Иванов** Евгений Николаевич — Пахтачилик илмий-текшириш институтига қарашли ўсимликларни сақлаш станцияси директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

302. **Эгамбердиев** Карим — Тошкент электрокабель заводининг мастери.

303. **Измаилова** Зоҳида Аббосовна — Ўзбекистон К(б)П Бухоро область комитети партия архивининг мудири.

304. **Икромов** Эргаш — Бухоро районидаги Калинин номли колхозининг бригада бошлиғи.

305. **Икромов** Исабек — Андижон район прокурори.

306. **Икромов** Бурҳон Мўминжонович — Урганч шаҳар ижроия комитетининг раис ўринбосари.

307. **Элмуродов** Раҳмат — Қорадар'ё районидаги Каттаминг қишлоқ советининг раиси.

308. **Иноятов** Баҳром Алимович — Навоий номли ўзбек опера ва балет театрининг дирижёри.

309. **Иноятов** Аминжон — Тошкент тўқимачилик институтининг директори.

310. **Иноғомов** Ғафур — Ўзбек давлат филармониясининг музикачиси.

311. **Эргашев** Қодир — Ўзбекистон ЛКСМ Каганович район комитетининг секретари.

312. **Эргашев** Латиф — «Қизил Ўзбекистон» газетасининг махсус мухбири.

313. **Эргашев** Воси — Ўзбекистон К(б)П Самарқанд область комитети бўлим мудирининг ўринбосари.

(ДАВОМИ БОР)

*) Боши «Қизил Ўзбекистон»нинг 17, 19, 20, 24, 28, 29 январь, 1, 2, 3, 4, 12, 14, 15, 24 февраль ва 8 март сонларида босилган.

Барча колхоз ва совхозларда ер ҳайдаш сур'атини кун сайин кучайтирайлик!

Юқори ҳосил олишда муҳим тадбирлар кечиктирилмоқда

(«Қизил Ўзбекистон»нинг Сурхондар'ё область мухбиридан)

Йирик пахтакор Жданов номли колхознинг далаларида бўлдик. Колхоз раиси ўртоқ Бобоевнинг «пахта экилади» деган ерларида ҳали ҳам ғўзапоялар юлиб олинмаган, бригада ва звено ерларидаги майда ариқ, зовурлар қазилмаган. Кузден қолган бу ишларни кўкламда тезроқ бажариш учун жиддий ҳаракат сезилмайди.

Колхознинг кўпчилик бригада ва звено далаларида, бирорта колхозчини иш устида учратаолмадик. Бунинг сабабини колхоз раиси ўртоқ Бобоевдан сўраганимизда,

— Ҳамма колхозчиларимиз каналда,— деб жавоб берди.

Ҳақиқатда аҳвол бундай эмас. Ишга яроқли 306 колхозчидан фақат 97 киши ариқ қазишда машғул. Кўпчилик колхозчилар ариқ баҳонаси блан дала ишларига қатнашмайдилар. Кенжа Одинаев, Хумор Маматқулова, Исмоил Боймуродов, Ойдин Одинаева сингари ўнлаб колхоз а'золари бир кун ишласалар, икки-уч кун прогул қиладилар. Колхоз правлениеси меҳнат минимумини бажармай келаётган, прогулчиларга нисбатан ҳечқандай чора кўрмай келади.

Колхоз бу йил 270 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган. Бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Ер яхши, сув сероб, ишчи кучи ва от-улов етарли. Аммо колхоз раҳбарлари ана шу имкониятлардан ва зарур агротехника қоидаларидан ўз вақтида тўғри фойдаланишни ўйламайдилар. Колхозда ҳар йили кузда қилинадиган ишлар кўкламга қолдирилади, кўкламги ишлар эса ҳаддан ташқари кечиктириб юборилади. Колхозда етарли транспорт бўлгани ҳолда, шу кунгача давлатдан берилган минерал ўғит ва уруғлик чигит тўла ташиб олинмаган. Далага маҳаллий ўғит чиқариш планининг учдан бир қисми ҳам бажарилган эмас. Бригада ва звеноларнинг чигит экадиган кўпгина ерлари ўғитланмасдан ҳайдалаётир.

Сўфиён қишлоқ советидаги «Трактор», «Ғайрат», Сариосиё қишлоқ советидаги Сталин номли, Каганович номли, Тоқчиён қишлоқ советидаги Карл Маркс номли, «Янги рўзғор» колхозларида ҳам аҳвол шундай. 300 гектар ерга чигит экадиган Сталин номли колхоз 3.000 тонна ўрнига далага энди 160 тонна маҳаллий ўғит чиқарган. 240 тонна минерал ўғитдан фақат 90 тоннаси ташиб олинган. Район марказидаги бу колхознинг 2 та юк машинаси ва 10 тача араваси бор. Бу транспорт кучлари иккинчи даражадаги ишлар блан банд қилиб қўйилган.

Сариосиё райони бу йил ўтган йилга нисбатан пахта майдонини анча кенгайтириш ва ҳосилни анча ошириши керак. Районда экин майдони кенгайиши ва анчагина янги ерларнинг ўзлаштирилиши, кўкламги ишларнинг ҳажми кўпайишига қарамай, ерларни чигит экишга тайёрлаш жуда суст бораётир.

Районда далага маҳаллий ўғит чиқариш плани атиги 20 процент бажарилган. Колхозларга тегишли 4.131 тонна минерал ўғитдан фақат 1.500 тоннаси ташиб олинган. Шунинг учун ҳам кўпчилик колхозларда пахта ерлари ўғит солинмасдан ҳайдалаётир. Агротехника қоидаларининг бу қадар бузилишига район қишлоқ хўжалик бўлимининг бош агрономи Шупик, участка агрономлари Рустамов, Шокирова, Захаров, Янгаличев ўртоқлар ўтакетган мас'улиятсизлик блан қараб келмоқдалар. Агрономлар ўз вазифалари блан жиддий шуғулланмайдилар. Улар ҳосил учун кураш ўрнига кўпинча қишлоқ совети ва колхозлардан ма'лумот тўплаш блан оворалар.

Район сув хўжалиги бўлими (бошлиғи ўртоқ Саричев) ирригация-мелиорация ишларига юзаки раҳбарлик қилмоқда. Сув хўжалиги бўлимининг ма'лумотида майда ариқларни тозалаш ишлари тўла бажарилган деб кўрсатилади. Текширишда Жданов номли колхозда (раиси ўртоқ Бобоев) майда ариқларни тозалаш плани 36 процент, «Трактор» колхозида (раиси ўртоқ Наимов) 20 процент, «Ғайрат» колхозида (раиси ўртоқ Холов) 35 процент бажарилганлиги аниқланди. Райониннг 14 та пахтакор колхозни сув блан та'минлайдиган Дамариқни тозалаш плани атиги 21 процент бажарилган.

Шуни ҳам айтиш керакки, чигит экишга саноқли кунлар қолишига қарамай, МТС блан колхозлар ўртасида шартнома тузишга киришилмаган. Колхозларнинг экин планлари район ижроия комитетининг тасдиқидан ўтмаган. Райондаги пахтакор колхозлардан биттаси ҳам ишлабчиқариш планига эга эмас. Район раҳбарлари (район партия комитетининг секретари Ғ. Юсупов, район ижроия комитетининг раиси И. Шарипова, район қишлоқ хўжалик бўлимининг бошлиғи С. Иброҳимов ўртоқлар) мўл ҳосил учун курашнинг асосий шартлари бўлган бу муҳим ишларга етарли аҳамият бермаётирлар. Улар кўклам дала ишларига ҳайбаракаллачилик блан «раҳбарлик» қилмоқдалар.

Пахта ерларини экишга тайёрлаш навбатга қўйиладиган иш эмас. Пахтадан мўл ҳосил етиштириш, олинган мажбуриятни бажариш учун кўклам дала ишларини ҳартарафлама пухта уюштириш талаб қилинади. Сариосиё район ташкилотлари бундай ўзибўларчилик кайфиятига тезда барҳам бериб, ҳосил етиштиришнинг муҳим тадбирларини ўз вақтида амалга ошириш учун ҳамма зарур чораларини кўришлари керак.

Л. ЭРГАШЕВ.

Янги ерларда

НАМАНГАН, (ЎзТАГ). Янгиқўрғон ва Наманган районларининг колхозчиларидан катта бир гуруҳи янги ерларни ўзлаштириш учун Мирзачўлга жўнаб кетди. Кўчиб кетучилар иззат-ҳурмат блан кузатилдилар. Янги ерларга кўчучилардан катта бир гуруҳи яқинда Мирзачўлга жўнаб кетади.

ТРАКТОР БРИГАДАЛАРИНИНГ МУСОБАҚАСИ

ФАРҒОНА, (ЎзТАГ). Областьнинг колхозларида кўклам дала ишлари тобора кучайиб бормоқда. Қува районидаги 1-нчи МТС нинг тракторчилари 1.300 гектарга яқин ерни ҳайдадилар. Охунбобоев районидаги 1-нчи МТС ва Водил МТСининг тракторчилари ҳам муваффақиятли ишламоқдалар. Областьнинг ҳамма МТСида ер чимқирқарли плуглар блан ҳайдалаётир.

Ўнларча бригада а'ло сифатли ишловчи бригада номини олиш учун мусобақалашмоқда. Ўтган йили Фарғона район МТСида Ҳошимов, Усмонов, Отабеков, Одинаев ўртоқлар бошлиқ тўртта бригада а'ло сифатли ишловчи бригада номини олган эди. Бу йил мазкур МТСда 8 бригада а'ло сифатли ишловчи бригада номини олиш учун мусобақалашмоқда.

ҒЎЗАПОЯ ҲАЛИГАЧА ЙИҒИБ ОЛИНМАГАН

Тошкент область, Бекобод районидаги Ленин номли колхоз ўтган йили пахта тайёрлаш планини бажаролмай, ҳосилни анча пасайтириб юборди. Бу колхозда ўтган йилги хатоларни такрорламаслик учун кўклам чигит экишига ҳартарафлама пухта тайёргарлик кўрилиши керак эди. Лекин ҳозир қилинаётган иш сра ҳам қаноатланурли эмас.

Колхозда бу йил чигит экилиши лозим бўлган 310 гектар ердан 150 гектаридаги ғўзапоя шу вақтгача йиғиб олинмай туради. Планга мувофиқ, пахта ерларига 1.500 тонна маҳаллий ўғит чиқарилиши керак эди, ҳозиргача атиги 150 тонна ўғит чиқарилган. Ариқ-зовурларни қазиш плани фақат 35 процент бажарилди. 65 гектар ерга беда экилиши керак эди, ҳозиргача бир гектар ерга ҳам беда экилгани йўқ.

Колхозда кўклам ишларининг бу қадар судралишига колхоз раҳбарлари айблидир. Колхоз раиси Эрқўзиев, ҳосилот советининг раиси Фармонов ўртоқлар меҳнатни ташкил қилиш, интизомни мустаҳкамлаш учун тегишли тадбирларни кўрмаётирлар. Бунинг натижасида кўклам ишларининг ҳозирги қизғин пайтида далада атиги 15—20 процент колхозчи ишлаётир.

Район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари бу колхозда кўклам ишларини қат'ий равишда кучайтириб юбориш юзасидан тегишли тадбирларни кўришлари керак.

Б. БОЛТА.

ЁШ ТАРКТОРЧИ КАДРЛАР

Фарғона область, Киров районидаги тракторчилар тайёрлаш мактабини 40 киши битириб чиқди. Ёш тракторчилар областьнинг районларидаги МТСларга ишга юборилди.

З. МУҚИМОВ.

ПИЛЛАЧИЛИК СОҲАСИДАГИ ИШЛАРНИ УЮШҚОҚЛИК БЛАН ЎТКАЗАЙЛИК

Ўзбекистон колхозлари, колхозчилари ва ипакчилик ходимлари партия ва ҳукуматнинг пиллачиликни ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошириш учун актив курашиб, 1949 йилда пилла тайёрлаш ва тут кўчатлари ўтказиш планини муваффақиятли бажардилар. Ўтган йили республикада пилла тайёрлаш плани 114,5 процент бажарилди. Тутчилик соҳасидаги асосий ишлар плани ҳам тўла ва ошириб адо этилди.

Лекин шунга қарамай, республикамизда пилла ҳосилини янада ошириш учун мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланилмади. 14 район ва 938 колхоз пилла тайёрлаш давлат планини бажармади, 150 колхоз бир қути қурт уруғидан 30 килограммдан кам ҳосил олди.

Бунинг сабаби шуки, «Узбекшелктрест»нинг жойлардаги айрим бўлимлари колхозларда пиллачилик ишларига яхши раҳбарлик қилмадилар. Шу сабабли бирқанча колхозлар қурт боқишга яхши тайёрланмадилар ва қурт боқиш вақтида энг оддий агротехника қоидаларига ҳам амал қилмадилар.

«Узбекшелктрест» системасининг ходимлари ва кўпгина колхозлар тутчиликка яхши э'тибор бермайдилар. Шу сабабли ўтқазилган тут кўчатларининг талай қисми кўкармай қолади. Колхозлар томонидан давлатга топширилган пиллада брак ва паст сифатли пилла кўп бўлади.

Партия ва ҳукумат пиллани кўпроқ етиштириш, тут дарахтларини кўпайтириш ва яхшилаш масалаларига катта э'тибор бериб, пилла ҳосилини тез орада анча кўпайтириш ва унинг сифатини яхшилаш вазифасини қўйдилар.

1950 йилда пиллачиликни янада ривожлантириш юзасидан катта ишлар қилиниши, кўп миқдорда тут кўчатлари ўтқазилиши, мавжуд тут дарахтларини яхши парвариш қилиш керак. Биз пиллачилик соҳасидаги ишларнинг сифатини тубдан яхшилаб, брак пиллани камайтиришимиз, ўтқазилган кўчатларнинг тутиб қолишини та'минлашимиз керак.

Тут дарахти ва пилла ҳашаротларига қарши курашиш юзасидан катта профилактика тадбирлари кўрилиши зарур. Ҳозир ана шу ишларни ялпи қизитиб юборадиган вақт келди. Лекин, тут кўчатлари ўтқазиш учун агротехника жиҳатидан энг қулай пайт қўлдан бой берилмоқда. Ҳолбуки, тут кўчатларининг яхши тутиб қолиши ва авж олиб ўсиши учун уларни шу кунларда ўтқазиш жуда муҳимдир.

Қурт боқишга тайёргарлик ишлари ҳам қониқарли эмас. Ҳамма қурт уруғи март ойида инкубацияга қўйилиши керак. Лекин инкубатория учун бино-жой ажратиш ва уларни ремонт қилиш плани фақат 66 процент бажарилган. Наманган областида инкубаториялар учун бино ажратиш 9,5 процент, Хоразм областида 22,9 процент, Қашқадар'ё областида 42,7 процент бажарилган, холос. Мазкур областьларда ёш куртлар боқиладиган биноларни тайёрлаш ҳам шундай ёмон аҳволда.

Катта ёшдаги қуртларни боқиш учун бино ажратиш ва ремонт қилишнинг бориши ҳам қониқарли эмас. Этажерка ва сўкчаклар қуриш учун материаллар тўла тайёрланмаган. Андижон, Фарғона ва Сурхондар'ё областьларида материал ғамлаш масаласи айниқса ёмон аҳволда. Республика бўйича қурт боқиладиган этажерка ва сўкчаклар ясаш учун фақат 21,9 процентгина материал тайёрланган.

Қурт боқишга тайёргарликнинг бу хилда қониқарсиз аҳволда бўлишига «Узбекшелктрест» ва унинг жойлардаги бўлимлари айблидир. Область ва район ипакчилик бўлимлари, қурт уруғи заводлари тайёргарлик ишларини ҳозиргача ҳам қизитиб юборганлари йўқ. Колхозларда қурт боқишга тайёрланиш ва уни ўтказиш юзасидан зарур ташкилий ва агротехника тадбирлари кўрилмаётир. Пилладан мўл ҳосил етиштириш учун колхозлар, ипакчилик ходимлари ўртасида социалистик мусобақа қизитиб юборилмаган.

Ғанимат вақтни қўлдан бой бермай, қурт боқишга тайёргарлик ишларини ҳамма жойда кучайтириш зарур. Инкубаторлар 20 мартгача тайёр қилиб қўйилсин. 1 апрельгача ҳамма бинолар иситилсин, этажерка ва сўкчаклар 15 апрельгача тахт қилиб қўйилсин.

Тутзорлар, кўчатзорлар барпо этиш, баланд бўйли тут дарахтлари ўтқазиш, тутзорлар учун участкалар ажратиш ва уларни тайёрлаш, катта тут дарахтларининг тагини юмшатиш ишларини ҳартарафлама қизитиб юбориш зарур.

Бу йил пиллачилик юзасидан бўлган ҳамма ишлар колхоз ишлабчиқариш бригадаларида ўтказилади. Ҳамма тут дарахтлари далада ишлаётган бригадаларга бириктиб қўйилиши, уларни парвариш қилиш, нобуд қилмай сақлаш, янги тут кўчатлари ўтқазиш, қурт боқиш ва пилла тайёрлаш планини бажариш учун бригада бошлиқларига мас'улият юклатилиши керак.

Қурт боқиладиган биноларни яхши тайёрлаш учун, ҳамма колхозларда қурт боқиш учун яроқли барча бинолар ҳисобга олиниб, улар қурт боқадиган бригадаларга бириктиб қўйилиши лозим.

Қурт боқиш учун ажратилган биноларнинг ҳажми ҳозирдан аниқланиши, қуртларни жойлаштириш планлари тузилиши, дастлабки уч ёшгача қуртлар боқиладиган иссиқ бинолар белгиланиб, печьлар ўрнатилиши, имконият бўлган жойларда электр печьлар қўйилиши муҳим вазифадир.

Биноларни, айниқса 1949 йилда қуртлар касалланган биноларни дезинфекция қилишга катта э'тибор берилиши, қурт боқишда агротехника қоидаларининг бузилишига асло йўл қўйилмаслиги шарт. Бу даставвал ипакчилик ходимларининг вазифаси бўлиб, улар колхоз раҳбарларидан бу масалаларга алоҳида э'тибор беришни талаб қилсинлар.

Партия ва ҳукумат ипакчиликни ривожлантиришга катта э'тибор бермоқдалар. Вазифа—колхозлар, районлар, ипакчилик ходимлари ўртасида социалистик мусобақани кенг қизитиб, бу йил пилладан мўл ҳосил етиштириш, пилла тайёрлаш планини тўла ва ошириб бажаришдан иборатдир.

Н. СТРОЙЧУК.
«Узбекшелктрест» бошқарувчиси.

Пахта ерларини ҳайдаш қизитилди

Пахтакор районидаги 2-нчи МТС коллективи СССР Олий Советига сайловлар куни—12 мартгача трактор ва тирков асбобларини тўла ремонтдан чиқариб, бу ҳақда олган мажбуриятини тўла бажарди. Далага чиқарилган 26 трактор 5 мартдан бошлаб ер ҳайдашга киришди.

Ўртоқ Мавлон Бозоров бошлиқ бригада тракторчилари мусобақада ҳаммадан олдинда бораётирлар. Тракторчи Абдураҳим Бойматов ва Қобил Тилавов ўртоқлар дастлабки кунларданоқ сменада 1,9 ўрнига 2,4 — 3 гектардан ер ҳайдаётирлар. Бригада 2 СТЗ трактори блан «Зарафшон» колхозида 5 кунда 60 гектар пахта ерини ҳайдаб берди. «Қаҳрамон» колхозида ишлаётган Кутипов бошлиқ трактор бригадаси ҳам яхши ишламоқда. Бу бригаданинг тракторчиларидан Шукур Рўзиев, Мустафо Даминов ўртоқлар НАТИ тракторида ишлаб, смена нормасини анча ошириб бажармоқдалар. «Қизил шарқ» колхозидаги Азизов, Усмон Юсупов номли колхозда ишлаётган Ҳамроев ўртоқлар бошлиқ трактор бригадалари ҳам кунлик ҳайдаш планини ошириб бажармоқдалар.

Соли ХЎЖАЕВ.

Тракторчилар ер ҳайдаш нормасини ошириб бажармоқдалар

ТОШБУЛОҚ, (Наманган области). (ЎзТАГ). Наманган районидаги 2-нчи МТС хизмат қиладиган колхозларнинг кўпчилигида ерларни чигит экишга тайёрлаш қизғин давом этмоқда. Ҳозирги вақтда ўнларча трактор ер ҳайдамоқда. Тракторчилар далага чиққан дастлабки кунларданоқ иш унумини ошириш учун мусобақани қизитиб юбордилар.

Тракторчилар кўкламда ер ҳайдашни 25 мартгача тамомлаш мажбуриятини олдилар. Бу мажбурият муваффақият блан бажарилмоқда. Андреев номли колхозда ўртоқ Собир Сулаймонов бошлиқ бригада яхши ишламоқда. Бу бригада тўрт кун ичида уч трактор блан 70 гектар ер ҳайдаб, топшириқни анча ошириб бажарди ҳамда 35 килограмм ёнилғини тежади. 12 мартда тракторчилардан Мурод Мавлонов, Хўжа Аҳмедов ва Султон Йўлдошев ўртоқлар ер ҳайдаш топшириғини анча ошириб бажардилар. Универсалчи Раҳим Раҳмонов шу куни 27 гектар ерни бороналаб, топшириқдагидан икки гектар ортиқ ерни бороналади.

Бошқа тракторчилар ҳам илғорлардан қолишмаётирлар. Масалан, Убай Худойбердиев, Довул Қўзибоев, Жаббор Қаҳҳоров, Эргаш Соҳибов ва бошқа ўртоқлар нормани 115—120 процент адо этмоқдалар. Тракторчилар иш сифатини яхшилаш учун курашмоқдалар. Ҳамма ер чимқирқарли плуг блан 27—28 сантиметр чуқурликда ҳайдалмоқда. Шу блан бирга, ерга минерал ва маҳаллий ўғитлар ҳам солинаётир.

ЮҚОРИ ҲОСИЛЛИ КОЛХОЗДА ЛЕКТОРИЯ

ЯНГИЙЎЛ. (ЎзТАГ). Янгийўл районидаги Каганович номли колхозда қишлоқ лекторияси очилди. Лекторияда 10 кишидан иборат лекторлар группаси тузилди.

Сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш жамиятининг а'зоси, колхоз раиси Ҳамроқул Турсунқулов яқинда «Пахтачиликда Мичурин та'лимоти» деган темада лекция қилди.

Бодом ва ўрик гуллади

ТЕРМИЗ, (ЎзТАГ). Термиз ва Жарқўрғон районларининг боғларида бодом ва ўрик гуллади. Қоратоғнинг жанубий этакларида жойлашган Фрунзе номли ва Карл Маркс номли колхозларда ҳам ўрик гуллайбошлади. Мева дарахтларининг бир текисда гуллаши мўл ҳосилдан дарак бермоқда.

Адабий танқидчиликни юксак даражага кўтарайлик!

Партиямизнинг мафкура соҳасида чиқарган муҳим, тарихий қарорлари совет адабиёти ва сан'атининг кейинги юксалишига кенг йўл очиб берди. Партия Марказий Комитети ёзувчилар ва адабий танқидчилардан сан'атда, адабиётда маслаксизлик, ғоясизлик майлларига кескин зарба бериш, адабий ишимизда большевистик партиявийлик учун курашни талаб этди. Адабиётимизга жиддий зарар етказиб келган беватан космополит танқидчилар группаси тор-мор келтирилди. Адабий асарлар ҳам ғоявий мундарижа, ҳам бадиий жиҳатдан анча яхшиланди.

Ўзбек совет адабиётидаги сўнгги ютуқлар бунга яққол далил бўлаолади. Ҳозир ўзбек китобхонлари севиб ўқиётган бирнеча яхши бадиий асарлар—шоир Ғ. Ғуломнинг «Иосиф Сталин» одаси ва ше'рлари, ёзувчи Ойбекнинг «Олтин водийдан шаббодалар» романи, А. Мухторнинг «Катта йўлда» поэмаси, Н. Сафаровнинг «Шарқ тонги» драмаси, Т. Тўла, Р. Божожон ва Шуҳратнинг бирқанча ше'рлари ана шулар жумласидандир.

Ўтган уч йилдан ортиқ вақт ичида ўзбек адабий танқидчилигида ҳам сезиларли бурилиш юз берди. Адабий танқидчилар бадиий асарда большевистик партиявийлик учун курашни, партиямизнинг етакчилик, раҳбарлик ролини реал, бадиий равишда акс эттиришни талаб этучи мақолалар ёздилар. Улар отоқли ва ёш ёзувчиларимизнинг асарларидаги жиддий хато ва камчиликларни кўрсатиб берувчи мақолалар блан матбуотда ҳам чиқдилар. Бунга ёзувчилардан А. Қаҳҳорнинг «Қўшчинор» романи ҳақида «Культура и жизнь» ва республика газеталарида баён этилган ҳаққоний танқидий фикрлар, Ойбекнинг «Қизлар» поэмасидаги хатоларни очиб берган мақолаларни ва бошқа бирнеча материалларни кўрсатиб ўтиш мумкин.

Броқ булар етарли эмас. Ўзбек адабий танқидчилигимиз жуда муҳим нуқсонларга эга. Шунинг учун ҳам ўзбек адабий танқидчилиги адабиётимизнинг тараққий этишига, ижодкорларимизнинг ўсишига етарли та'сир этолмаётир. Ўзбек танқидчиларининг сафи суст ўсмоқда. Айрим танқидчилар эса, бадиий асарларни таҳлил этишда юзакичилик, бир ёқламаликка йўл қўймоқдалар, улар асарнинг мазмунини йўл-йўлакай айтиб бериш блангина кифояланиб, ёзувчидаги бадиий сан'аткорлик масалаларига э'тибор бермай келмоқдалар. Иккинчидан, Ўзбекистон Совет ёзувчилар союзи ва унинг адабиётшунослик-танқидчилик секцияси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тил-адабиёт илмий текшириш институти адабиётшунослик ва адабий танқидчилик соҳасига етарли раҳбарлик қилмаётирлар. Республикада чиқадиган адабий-бадиий журналларнинг танқид ва библиография бўлимлари мутлақо қониқарсиз иш олиб бормоқда.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тил-адабиёт илмий текшириш институтининг сўнгги йиллардаги ишларини олиб қарайлик. Институтнинг илмий ходимлари ўзбек совет адабиёти олдида турган проблематик масалаларни ишлашда, ҳозирги ўзбек совет адабиётини ривожлантириш соҳасида қониқарсиз иш олиб бормоқдалар. Институт бундай актуал, керакли темалардан ҳали ҳам узоқда бўлиб, кўпроқ адабиёт тарихи масалаларига доир темаларгагина аҳамият бермоқда. Тил-адабиёт институтининг директори, пешқадам адабий танқидчи ҳисобланган ўртоқ И. Султонов эса, сўнгги 5—6 йил мобайнида ўзбек совет адабиёти ва унинг намояндалари ҳақида битта-иккита мақола ёзиш блан кифояланди. Институтнинг старший илмий ходими ўртоқ А. Алимуҳаммедов ўзининг эстетик—космополитик мақолалари блан ёзувчиларни, айниқса ёш шоирларни чалғитди ва А. Қаҳҳор ҳикоялари ҳамда Мирмуҳсиннинг «Уста Ғиёс» поэмасидаги заиф томонларни мақташ блан шуғулланди, холос. Филология фанлари кандидати, Ўзбекистон Совет ёзувчилар союзи танқидчилик секциясининг а'зоси ўртоқ Ҳ. Ёқубов етук адабий танқидчи ҳисобланади. Аммо, унинг асарларида ҳали ҳам ғўрлик, мавҳумий фикрлар тўлиб-тошиб ётибди. Масалан, у, «Шарқ юлдузи» журналининг 1949 йил 2-нчи сонида «Ўзбек поэзия ва прозасида социалистик реализм масаласига доир ба'зи мулоҳазалар» деган мақоласида социалистик реализм масалаларига жуда юзаки қарайди, мақолада кўп ўринни бундан 15—20 йил аввал нашр этилган асарларнинг обзори эгаллайди. Бу асарлар ҳақида бирнеча марта баён этилган фикрларни такрорлайди. Худди шунингдек, «Шарқ юлдузи» журналининг 1949 йил 11-нчи сонида босилган «Ойбек» деган мақоласида ҳам яна биринчи мақоладаги фикрларнинг бир қисми бошқа жумлалар блан баён этилади. Ўртоқ Ёқубовнинг ҳар икки мақоласида ҳам ёзувчи Ойбек ва унинг дастлабки ижоди, илк асарлари тўғрисида қайтариқ тушунчалар тафсилий равишда берилади. Ойбекнинг «Қизлар» поэмасида «... Социалистик қишлоғимизнинг янги ёрқин манзараси чизиб берилмайди. Китобхон достонни ўқир экан, унинг кўз олдига яшнаб гуллаган ва қучоғида янги социалистик қурилишлар барпо бўлган ҳозирги совет қишлоғи эмас, балки бундан бирнеча йиллар илгариги колоқ қишлоқ манзараси гавдаланади. «Қизлар» достонида партиямизнинг ташкилотчилик ва раҳбарлик роли тўла очиб берилмаган... Унда беш қиз партия, совет ва колхоз жамоатчилигидан узилган ҳолда, мустақил равишда ҳаракат қилади», деб ёзади танқидчи. Бу—тўғри фикр, броқ танқидчи ўз фикрларидан нотўғри хулоса чиқаради. «Бу камчиликлардан қат'ий назар, Ойбек «Қизлар» достони орқали ўзбек совет поэзиясига замонавий темада янги бадиий лавҳа қўшаолди» дейиш блан чалкаш, ёзувчини тинчланишга чақирадиган якун ясайди. Хўш «Қизлар» асарида партия раҳбарлиги кўрсатилмаган бўлса, ҳозирги совет қишлоғи бузиб тасвирланган бўлса, ва ниҳоят, асарнинг беш асосий қаҳрамони жамоатчиликдан, ҳақиқий ҳаётдан ажралиб қолган бўлса, бу асар қандай қилиб «ўзбек совет поэзиясида замонавий темада ёзилган янги бадиий лавҳа» бўла олади? Яна шу—«Ойбек» деган мақолада: «Ойбек... Ҳамза Ҳакимзода тўғрисида лирик достон ёзди. У, ўзининг бирқанча муҳим камчиликларига қарамасдан, Ҳамзанинг сўнгги ҳаёт йўли ва ўлим фожиасини кўтаринки-романтик мисра'ларда тасвирлаб берди», дейилади. Лекин, бу асарнинг «бирнеча муҳим камчиликлари» ҳақида бир оғиз ҳам гапирилмайди.

Танқидчи ўртоқ Ёқубов «Ўзбек поэзия ва прозасида социалистик реализм масаласига доир ба'зи мулоҳазалар» мақоласида Ойбекнинг дастлабки ижодига шундай мавҳумий баҳо беради: «Шоир Ойбекнинг ижодий такомилида лирикадаги шартли символикадан (А. Блок ва В. Брюсов та'сири остида) ҳаётни революцион-романтик равишда акс эттиришга ўтди, ундан кейин ўтмиш ҳаётга доир ва замонавий темаларни конкрет-реалистик асосда ишлай бошлади». («Шарқ юлдузи», 1949 йил, 2-сон, 111 бет). «Ойбек» деган иккинчи мақолада эса, Ойбекнинг бадиий (ижодий) камолотга етишиш йўлига бутунлай бошқа характеристика берилади. Ойбек: «Бугунгидай бадиий камолотга етишмасдан аввал чигал ва қийин ижодий йўлни босиб ўтди. Унинг биринчи ше'ри 1922 йилда босилиб чиқди. У вақтларда бу ёш шоир миллатчи ёзувчилар та'сирида эди. Ўз асарларида ўтмишни идеаллаштирди, пессимистик кайфиятларга берилди» («Шарқ юлдузи», 1949 йил, 11-сон, 105 бет). Ўқучида ҳақли бир савол туғилади: ёзувчи Ойбек шартли символикадан революцион-романтикага ва ундан сўнг реализм йўлига ўтдими ёки ўтмишни идеаллаштиручи, пессимистик, миллатчилик позициясидан тўғридан-тўғри социалистик реализмга ўтдими?

Ўзбек болалар адабиётимизга назар солганимизда ҳам жиддий камчиликларни кўрамиз. Биринчидан, болалар ёзувчилари ёш авлодимизга муносиб бадиий асарлар яратиб беришда жуда ҳам орқада қолмоқдалар. Иккинчидан, адабий танқидчилигимиз болалар адабиётининг ўсишига етарли ёрдам бермаётир. Умуман олганда, Ўзбекистонда нашр этилган болалар китоблари адабий танқидчиларимизнинг назаридан четда қолмоқда. Болалар учун босилиб чиққан китоблар ҳақида ёзилган танқидий мақолалар тасодифий характердадир. Бунга шоир ўртоқ Уткир Рашидовнинг «Янги китоблар ҳақида» («Шарқ юлдузи» журналининг 1948 йил. 2-сони) деган мақоласи мисол бўлаолади. Мақола жуда ҳам қисқа ва саёз ёзилган. Бир сўз блан айтганда: «Болалар! Мана шундай китоблар чиқди, олиб ўқинглар» деган хабар, деса бўлади. Ўртоқ Ў. Рашидов «Янги йил» деган ше'р, ҳикоя, эртак ва топишмоқлар тўпламининг камчилиги ҳақида гапирганда: «Ш. Са'дулланинг «Янги йил кечаси» эртаги болаларнинг руҳига тўғри келмайдиган, аллақандай илоҳий қувватга ишонтиручи ўта афсона бир нарсадир» дейди, бу диний афсонанинг эртак сюжетини ва халқ ўртасидаги диний-мистик вариантини гапириб беради. Танқидчи, гарчи, бу эртак «болаларни қўрқитади» деса ҳам, «Янги йил кечаси» эртагининг ғоявий тутуриқсизлиги, болаларга зарарли асар эканлигини далиллар блан исботлаб, таҳлил қилиб бермайди.

Мана бундай юзаки, чалкаш, мавҳум фикрли танқидий мақолалар республика газеталарида ҳам тез-тез учраб туради. «Ёш Ленинчи» газетаси ўзининг 1949 йил 23 февраль сонида драматург Уйғуннинг «Навбаҳор» драмаси ва спектакли тўғрисида ёш танқидчи ўртоқ С. Анорбоевнинг бир мужмал мақоласини босиб чиқарди. Ўртоқ Анорбоев бу мақоланинг бир ерида: «Навбаҳор» драмасига баҳо бериб, бу асар «... Ҳозирги кунимизнинг энг актуал асари...» деса, мақоланинг охирида: «Навбаҳор»—порлоқ келажакнинг символи сифатидадир» деган хулоса чиқаради. Драмадаги персонажлардан—ютуқлар олдида бир оз эсанкираб, ғурурланиб, тўғри йўлдан тойган, лекин кўпчиликнинг, колхоз большевикларининг та'сири блан ўз хатоларига иқрор бўлган, илғор раислардан ҳисобланган, коммунист Дадабой ака ва колхоз правлениесининг секретари Ҳакимжон образларига бундай характеристика берилади: «Замонавий «хўжайин» ва унинг эпчил «югурдаги»нинг типик кўриниши»(?!). Яна бир ерда: «ўтмишнинг чирик элементларини ташучилар сифатида колхоз раиси мағрур, Дадабой...» дейилган. Танқидчи айтганидек, Дадабой совет қишлоғида ўзини эски қулоқлардек, «хўжайин» киши деб ҳис қилса, ўтмишнинг чирик элементларини ташучи одам бўлса, партия сафида бир дақиқа ҳам қолиши мумкин эмаску! Агар драматург ҳам шундай «типик хўжайин»ни кўрсатмоқчи бўлса, Дадабой партия сафида қолди, тарбияланмоқда, деган хулосага келмаслиги керак эди. Йўқ, бизнингча, бу ерда драматург тўғри хулоса чиқарган, аксинча танқидчи персонажларга мас'улиятсизлик блан характеристика берган.

Адабий танқидчиларимиз қаторига кейинги йилларда ёш танқидчилардан С. Азимов, С. Қосимов ва Ҳ. Убайдуллаев ўртоқлар келиб қўшилдилар. Улар ҳозир адабий танқид соҳасида анча самарали ишламоқдалар ва ёзувчиларимизнинг, айниқса ёш сан'аткорларимизнинг ижодий юксалишига ёрдам берадиган дуруст-дуруст мақолалар ёзмоқдалар.

Лекин, уч ёш танқидчининг бу ишда бирқанча муваффақиятлари блан бирга жиддий, принципиал хатолари ҳам бор. Бу ўртоқларнинг танқидий мақолаларида ҳам кўпинча бир-бирига зид бўлган фикрлар учраб қолади. Масалан, улар ёзучи Саид Аҳмаднинг «Куёв» ҳикояси тўғрисида бундай чалкаш мулоҳазалар юритадилар:

«Саид Аҳмад ўзининг «Куёв» ҳикоясида меҳнатни тўғри уюштириш масаласини кўтаради ва уни, асосан тўғри ҳал қилади. Шунга қарамасдан, асар сюжетининг тугуни нотўғри асосга қурилган. Ёзучининг талқинида колхозда фақат дала иши блан банд бўлган кишиларгина ҳалол меҳнат қилучилар бўлиб, унинг хўжалик ишидагилар (омборчи, тегирмончи, дўкончи, ферма мудири ва бошқалар) сердаромад ишни ахтаручи худбин шахслургина бўлиб чиқадилар. Колхозда жамоат мулкини талон-торож қилишга мойил айрим жиноятчилар ҳали ҳам борлигини инкор қилмаймиз, лекин бу ҳолни «Куёв» ҳикоясидаги каби умумлаштириш мутлақо хатодир» («Исте'додли ёшлар плеядасининг ижоди ҳақида ба'зи мулоҳазалар», «Шарқ юлдузи» 1949 йил, 4-нчи сони).

(ОХИРИ ТУРТИНЧИ БЕТДА)

Сурия ва Ливанда инглиз-америка империалистларининг рақобати

Сурия давлатида кейинги ўнбир ой ичида уч марта ўзгариш бўлди.

1949 йил 30 мартда француз-америкалилар агенти полковник Хусни эз Заим ҳукуматни ағдариб ташлади, президент Шукри Қуатлини қамоққа олди, парламентни, шунингдек барча сиёсий партияларни тарқатиб юборди ва ўзини президент деб э'лон қилди.

Хусни эз Заим ўз хўжайинлари олдидаги мажбуриятларини бажаришга ўлгурмасданоқ, инглиз агенти полковник Сами Хенауи 14 августда уни қамоққа олди. Хусни эз Заим ўша куниёқ Сурия бош министри Мухсин Баразий блан биргаликда қатл этилди. Сами Хенауи ўзини Сурия армиясининг бош қўмондони қилиб тайинлади, янги ҳукумат тузди ва Америка блан Сурия ўртасида нефть ҳақида илгариги ҳукумат томонидан тузилган битимни бекор қилди. Хенауи Англиянинг «Буюк Сурия» тузиш лойиҳасини амалга ошириш учун зўр бериб ишга киришди.

19 декабрьда учинчи ўзгариш бўлди. Америкага тарафдор бўлган полковник Обид Шишекли бошчилигидаги ҳарбий тўда Хенауини ва унинг божасини, я'ни ташқи ишлар министрлигининг бош директори Таласни қамоққа олди. Шишекли ўзини Сурия армиясининг бош қўмондони қилиб тайинлади. Матбуотнинг билдиришига қараганда, у ўз нутқларида инглизларнинг «Буюк сурия» тузиш планини амалга оширишга йўл қўймаяжагини та'кидлаган.

Эронда чиқадиган «Бахтаре имруз» газетаси Сурияда кейинги ўзгаришни шарҳлаб, «француз ва америка сиёсатининг тарафдорлари Сурияда ҳоким бўлиб олдилар, инглизларнинг та'сирига путур етказдилар» деб ёзди. Бу фактларнинг ҳаммаси декабрь ойидаги фитна француз-америка агентлари томонидан қилинганлигини, Яқин ва Ўрта Шарқдаги америка вакилларининг Истамбулда 1949 йил ноябрь ойи охирида ўтказилган кенгашининг биринчи натижаси эканлигини кўрсатади. Истамбул кенгаши тамом бўлганидан кейин Франс Пресс агентлиги бундай деди: «Яқин ва Ўрта Шарқдаги мамлакатлар эндиликда америка манфаатлари та'сирига ўтадилар... Қўшма Штатлар Яқин ва Ўрта Шарқда бошқаларни ўз овозларига қулоқ солишга мажбур этаолади, шунингдек ба'зи бировларнинг иштаҳаларини бўғаолади ва ба'зи жанжал-ҳархашалар пайдо бўлиши бланоқ уларга чек қўяолади». Бу гаплар очиқдан-очиқ Англияни огоҳлантиришга қаратилган эди.

Америка Қўшма Штатларидаги империалистларнинг «қолоқ районларга ёрдам» деб аталган босқинчилик программасини қабул қилганликлари ма'лум. Улар ана шу босқинчилик планларини амалга ошириш мақсадида Шарқ мамлакатларини, шу жумладан Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларини сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан тобора асорат остига олиш, бу мамлакатларни ўзларининг хомаш'ё етказиб берадиган мустамлакаларига, мол бозорига ва ҳарбий-сиёсий плацдармга айлантириш учун курашни кучайтириб юбордилар.

Америка Қўшма Штатлари ўзининг «кичик шериги» Англияни унинг мавқи'ларидан суриб чиқаришга интилмоқда. Ҳар икки мустамлакачи мамлакатнинг манфаатлари ҳамма ерда—Сурия, Ливан, Ироқ, Эрон, Саудий Арабистонида, Мисрда ва бошқа мамлакатларда тўқнашмоқда. Бир-бирлари блан рақобат қилучи йиртқичлар пора бериб сотиб олиш, дўқ қилиш, молдий ва ҳарбий жиҳатдан ёрдам ва'да қилиш каби синалган усулларидан кенг фойдаланмоқдалар, Шарқ халқлари ўртасида миллий ва диний адоватларни авж олдирмоқдалар.

Суриядаги воқиалар та'сир доираларини кенгайтириш учун, нефть учун америка ва инглиз империалистлари ўртасида давом этаётган рақобатни кўрсатучи бир мисол, холос. Бу воқиалар иқтисодий кризис яқинлашиб қолган бир пайтда Яқин ва Ўрта Шарқда Англия блан Америка ўртасидаги қарама-қаршиликларни акс эттиради, капитализмнинг умумий кризиси тобора кескинлашаётганлигини кўрсатади.

Сурия ва Ливан кичик араб давлатлари бўлиб, улар ҳарбий-стратегия ва иқтисодий жиҳатдан катта аҳамиятга эгадирлар. «Инглиз—Ироқ нефть компанияси»га қарашли нефть қувурлари Сурия ва Ливан ерларидан ўтади. Империалистлар ҳар йили бу қувурлар орқали неча миллион тонналаб нефть оладилар. Сурия ва Ливан қирғоқларида Байрут, Триполи ва Латакия деган денгиз базалари бор. Ҳозирги вақтда америкалилар Саудий Арабистонидан тортиб Ўрта денгизгача нефть қувурлари ўрнатмоқдалар. Бу қувурлар ҳам Сурия ва Ливан тупроғидан ўтиши керак. Америкалиларнинг планига мувофиқ, бу ерларда нефть тозалаш заводлари қурилиши керак.

Биринчи жаҳон урушидан илгари Сурия ва Ливан Туркия султонининг ҳукмронлиги остида эди. Англия ва Франция уруш вақтида араб халқининг миллий озодликка интилишларини баҳона қилиб, мустақил араб давлати тузишга ва'да бердилар ва шу йўл блан арабларни Антанта томонига ўтказиб олдилар. Англия ва Франция арабларни алдаб, уларнинг мамлакатларини бўлиб олиш тўғрисида ўзаро яшрин битим туздилар. 1920 йилда Сурия ва Ливан мандатли территория сифатида Франция ихтиёрига топширилди. Франция ҳукмронлигига қарши қаратилган халқ ғалаёнлари ва қўзғолонлари бирнеча бор такрорланганидан кейин Франция Сурия блан Ливанни республикалар деб э'лон қилишга мажбур бўлди. (Ливан 1926 йилда, Сурия 1930 йилда республика деб э'лон қилинди). Аммо ҳокимият аслида француз мустамлакачилари қўлида қолаберди. Буюк Британия эса Ироқ, Фаластин ва Трансиорданияни идора қилиш мандатини олди. Айни замонда Буюк Британия Яқин ва Ўрта Шарқдаги бошқа мамлакатларда ҳам ўзининг мустамлакачилик ҳукмронлигини мустаҳкамлади ҳамда Сурия ва Ливанда французлар та'сирига қарши курашни кучайтирди. Иккинчи жаҳон урушидан кейин инглиз монополиячилари Франциянинг қийинчиликларидан фойдаланиб, Сурия ва Ливанда унинг та'сирини узил-кесил йўқотишга урундилар.

Аммо Яқин Шарқда Британия империалистлари француз рақобатчиларга дуч келиш блан бирга Америка Қўшма Штатлари каби кучлироқ рақибга ҳам дуч келдилар. Америка Қўшма Штатларининг империалистлари иккинчи жаҳон урушидан кейин Туркия, Саудий Арабистони ва Исроилдаги муҳим мавқи'ларни эгалладилар. Америка империалистлари Сурия, Ливан, Эрон, Миср ва Афғонистонда ўз босқинчиликларини кучайтирдилар.

Америка империалистлари даставвал бу мамлакатлардаги нефть конларини ўз қўлларига олмоқдалар. Масалан, 1939 йилда бу мамлакатлардаги нефтьнинг 12 проценти, 1949 йилда эса бутун нефтьнинг 48 проценти Америка Қўшма Штатлари қўлига ўтди. Шу блан бирга Америка Қўшма Штатлари нефтьни жуда кўп чиқарабошладилар. 1938 йилда Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларида 16 миллион тонна нефть чиқарилган бўлса, 1949 йилда 65 миллион тонна нефть чиқарилди.

Совет Иттифоқига ва халқ демократияси мамлакатларига қарши урушга тайёрланаётган Америка Қўшма Штатларининг планлари нефть запасларини кўпайтиришни кўзда тутади. Америка Қўшма Штатларининг империалистлари нефть вишкалари, нефть омборлари ва нефть ўтказиладиган қувурлар қуриш блангина чекланмай, балки ҳамма жойда хусусан СССР чегараларига яқин жойларда жуда кўп ҳарбий-денгиз ва ҳаво базалари, ер остида йирик ангарлар ва бошқа ҳарбий-стратегия иншоотларини ҳам зўр бериб қурмоқдалар.

Америка Қўшма Штатларидаги монополиячилар Сурия ва Ливанни аэропланлар, авиация ускуналари ва танклар блан та'минламоқдалар. Америка ва Англиянинг ҳарбий «маслаҳатчилари» Сурия ва Ливан армияларида иш кўрмоқдалар. Америка ҳарбий флотининг «дўстона сафарлари» кўпайди. Американинг ҳарбий кемалари кейинги икки йил ичида Сурия ва Ливан портларига бирнеча марта келиб кетдилар.

Америка ҳарбий денгиз флоти кемаларининг бу портларда пайдо бўлиши араб халқи жамоатчилигини қаттиқ ташвишга солмоқда ва ғазаблантирмоқда. Араб жамоатчилиги ана шундай «дўстона сафарлар»га зўравонлик ва таҳдид қилиш деб қарамоқда. Шуниси қизиқки, Сурия ва Ливан парламентларига сайловлар ўтказилиши арафасида, ишчилар иш ташлаган, меҳнаткашлар намойиш қилган пайтларда ва бошқа шундай пайтларда Америка ва Англия ҳарбий кемалари пайдо бўлиб қолади.

Америка Қўшма Штатларидаги босқинчилар бу мамлакатларда пропаганда ишларини кучайтириб юбордилар. Улар ёшларни америкалиларга тарафдорлик руҳида тарбиялаш учун Сариянинг пойтахти Дамашқда америка лицейини ташкил этдилар. Бу лицей Ливаннинг пойтахти Байрутдаги америка университетининг бир бўлимидир. Ўнгларнинг газеталари ва журналлари пора блан сотиб олинмоқда. Масалан, Америка Қўшма Штатлари давлат департаментининг ташаббуси натижасида «Скриппс Говард» деган машҳур газета бирлашмаси Суриядаги бирқанча газета ва журналларнинг хўжайинлари блан махфий шартномалар тузди. Бу шартномалар америка газета бирлашмасини мазкур газеталарнинг ҳақиқий хўжайинига айлантиради. Америка Қўшма Штатларининг давлат департаменти бу газета ва журналларнинг редакцияларида ишлаш учун ўзининг «ихтисосли» ходимларини юборди.

Араб халқларининг тараққийпарвар матбуоти Америка Қўшма Штатлари департаменти Яқин ва Ўрта Шарқда «коммунизмга қарши курашиш» баҳонаси блан халқларнинг миллий-озодлик ҳаракатига қарши пропагандани кучайтирмоқда деб та'кидлайди. Араб матбуотининг ҳақли суратда ёзишича, америка пропагандаси Сурия ва Ливанда ўрта асрдаги тузумни ва реакцион ан'аналарни сақлаб қолишга қаратилган.

Ҳатто Ливан парламентининг тескаричи депутати, илгариги бош министр Сами Солих ҳам «Ажнабийлар мамлакатимизнинг хўжайинлари бўлиб олдилар, уларнинг компаниялари эса давлат ичидаги давлат бўлиб қолди» деди. Солих инглиз-америкалиларнинг сохта пропагандасига тўхталиб бундай деди: «улар бизга жаннат ва'да қилган эдилар, улар, Ливан ва Суриядаги минг-минглаб ишчиларга иш берамиз, сизларнинг молиявий аҳволингизни мустаҳкамлаймиз, деб ва'да берган эдилар. Аммо аслда эса улар ўзлари блан бирга фақат мутахассисларнигина эмас, балки ҳатто оддий хизматкорларни ҳам келтираётганликларини кўриб турибмиз. Ҳолбуки, ёшларимиз иш қидириб ўз мамлакатларини ташлаб кетишга мажбур бўлмоқдалар. Бу ажнабийлар мамлакатимизни ва халқимизни эксплоатация қилмоқдалар, бизларни хонавайрон қилиб, очлик ва қашшоқликка дучор этмоқдалар».

Америкали ва англияли империалист йиртқичлар Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатларини талаш ва та'сир доираларини бўлиб олишда бир-бирлари блан рақобат қилишиб, мазкур мамлакатлар халқларининг озодлиги ва мустақиллигини бамаслаҳат тор-мор келтиришга урунмоқдалар. Аммо Шарқдаги ва бутун дун'ёдаги халқлар уларнинг планлари ва ҳийла-найрангларига тобора қаттиқ зарба бермоқдалар.

Н. МУРАТОВ.

Тинчликни ҳимоя қилучи Совет комитетининг делегацияси Парижга жўнаб кетди

Тинчликни ҳимоя қилучи Совет комитетининг вакиллари К. М. Симонов ва Д. Б. Кабалевскийлар 13 мартда Москвадан Парижга жўнаб кетдилар. Булар тинчлик тарафдорлари Жаҳон конгресси Доимий комитетининг барча мамлакатлар ҳукуматларига қаратилган таклифларини Англия парламентига топшириши лозим бўлган делегациянинг а'золаридир. (ТАСС).

ЕВРОПАДАГИ РАДИО СТАНЦИЯЛАРИНИНГ РАДИО ЭШИТДИРИШ ТЎЛҚИНЛАРИ ЯНГИДАН ТАҚСИМЛАНДИ

1948 йилда Копенгагенда чақирилган Халқаро радио конференцияси Европа зонасида жойлашган ўрта ва узун тўлқинли радио эшитдириш станциялари учун радио тўлқинларини янгидан тақсимлаш планини қабул қилган эди. Бу конференцияда СССР, Украина ССР, Белоруссия ССР делегациялари ҳам қатнашдилар.

Бу конференцияда қабул қилинган шартномага мувофиқ, радио станциялари 1950 йил 15 мартдан бошлаб янги тўлқинга ўтадилар. СССР Олий Совети Президиуми бу шартномани тасдиқлади.

Совет радио эшитдириш станциялари 1950 йил 15 мартдан бошлаб янги тўлқинда ишлай бошлайдилар. Радио тўлқинларини тақсимлаш ҳақидаги янги планнинг жорий қилиниши радио станцияларининг бир-бирига халақит беришини камайтириб, радио эшитишнинг сифатини яхшилашга ёрдам бериши керак.

АЛБАНИЯ МЕҲНАТ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ АХБОРОТИ

ТИРАНА, 13 март. (ТАСС). Албания меҳнат партияси Марказий комитетининг қуйидаги ахбороти э'лон қилинди:

«Марказий комитет ўзининг 1950 йил 20, 21, 22 февральда ва 6 мартда бўлиб ўтган пленумларида Марказий комитет а'золари Абедин Чевцни ва партиядан ўчирилган Ниёзий Исломийни ҳамда Марказий комитет а'золигига кандидат Чиутиури Коллезини партия, халқ ва халқ республикаси манфаатларига путур етказадиган антипартиявий ва троцкичилик ишлари учун ўз сафларидан чиқаришга қарор қилди.

Шунингдек Неджип Винчанийни давлат ва партиявий ишларида йўл қўйган катта хатолари ва ножўя ҳаракатлари учун Марказий комитет а'золигидан чиқариш тўғрисида ҳам қарор қабул қилинди».

ЁЗУЧИ ГЕНРИХ МАНН ВАФОТ ЭТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 март. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири Санта-Моникадан (Калифорния) хабар беради: 12 мартда 78 яшар ёзучи Генрих Манн юраги ёрилиб вафот этди.

Германия демократик республикаси ҳукуматининг фавқулодда мажлиси

БЕРЛИН, 13 март. (ТАСС). Бугун 13 мартда Берлинда Германия демократик республикаси Муваққат ҳукуматининг фавқулодда мажлиси бўлди.

Немис ёзучиси Генрих Манн вафот этганлиги муносабати блан ҳукумат Генрих Маннинг немис халқи ва бутун тараққийпарвар инсоният олдидаги катта хизматларини қайд қилиб мактуб э'лон қилди.

Сўнгра ҳукумат Франциянинг Саар областини ўзига қўшганлиги тўғрисидаги масала юзасидан баёнот чиқарди. Германия демократик республикасининг ҳукумати Саар битими деб аталган битимни «ғарбий давлатларнинг немис халқига нисбатан қилган мудҳиш зўравонлиги» деб та'рифлайди ва бу битимга қарши қат'ий норозилик билдиради.

«Немис халқи, — дейилади баёнотда, — Саар областининг Германиядан ажратиб олинганлигини ва бу областьнинг француз империализми томонидан аннексия қилинганлигини танимайди ва ҳеччачон таниёолмайди».

Италия социалистлар партияси Марказий комитети пленумининг қарори

РИМ, 13 март. (ТАСС). Италия социалистлар партияси Марказий комитетининг пленуми кеча ўз ишини тамомлади. Пленум партия бош секретари Неннининг докладини ма'қуллади ва сиёсий резолюция қабул қилди. Резолюцияда бундай дейилади: «Италиянинг ва Ғарбий блок составидаги бошқа мамлакатларнинг ички ҳамда халқаро аҳволи кескинлашиб кетганлиги америка империализмининг Италия ва Европадаги ўз иттифоқчиларига қабул қилдирган сиёсати натижасида, ҳамда учинчи уруш тайёрлашни кўзда тутиб, бутун дун'ёдаги ишчилар синфининг энг илғор қисмига қарши қаратилган сиёсат натижасида юз берди».

Резолюцияда «Маршалл плани ва Ғарбий иттифоқ ташкил қилишнинг бошқа шакллари, шунингдек халқ демократияси тузумини ичдан туриб қақшатиш йўлидаги барча урунишлар барбод бўлди» деб та'кидланади ҳамда «ҳозирги вақтда Америка ҳукумати ва унинг блан боғланган Ғарбий Европа мамлакатларининг ҳукуматлари уруш сиёсатининг сўнгги фазасига қараб бормоқдалар, улар бу мамлакатларнинг хўжалигини вайрон қилаётган кризисни ана шу йўл блан бартараф қилмоқчи бўладилар» дейилади.

Италияда халқ қувватламаётган ҳукумат кўпчилиги сайловни яна кечиктиришга мажбур бўлди, ҳарбирислоҳотни ўтказиш вақтида зарур ижтимоий ва сиёсий таянч бўладиган табақаларга қарши зўравонлик чораларни кўрди ва фавқулодда қонунлар чиқариш блан дўқ қилди. Ана шундай шароитда Умумиталия меҳнат уюшмасининг планини амалга ошириш учун, ер учун, демократик эркинликларни ҳимоя қилиш учун кураш, шунингдек ишчилар, деҳқонлар ва хизматчиларнинг ўз турмушларини яхшилаш учун кураши тинчликни, демократияни ва республикани ҳимоя қилиш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Тинчликни ҳимоя қилиш соҳасидаги бу икки энг муҳим вазифадан бири — уруш сиёсатининг конкрет фазасига қарши кураш, я'ни Италияга келтирилган америка қурол-яроғининг кемалардан туширилишига ва ташилишига қарши курашдир; иккинчиси—ҳукуматнинг фашизм ва полиция зўравонлиги руҳидаги қонунларни ўз кучида қолдириш ниятига қарши курашишдир. Бу қонунларнинг конституцияга хилоф эканлигини ҳатто ҳукумат ўзи ҳам бир вақтлар э'тироф қилган эди».

Марказий комитет, — дейилади резолюциянинг охирида, — «партияга меҳнаткашларнинг ҳозирги вақтда олиб борилаётган курашнинг олдинги сафида турган табақаларини актив қувватлаш ва қолган ҳамма меҳнаткашларни ҳамда бутун [illegible] илғорлар атрофига бирлаштириш мажбуриятини юклайди». Марказий комитет «деҳқонларнинг ҳозирги вақтда экилмай бўш ётган ерларни эгаллаш учун олиб бораётган кураши катта ер эгаларини бирнеча марта ва'да қилинган ер ислоҳотини ўтказишга мажбур этадиган бирдан-бир восита деб ҳисоблайди.

Бельгияда қирол ҳақидаги масалани умумий овозга қўйишнинг расмий натижалари

БРЮССЕЛЬ, 13 март. (ТАСС). Бельгия ички ишлар министрлиги қирол ҳақидаги масаланинг умумий овозга қўйилиш натижаларини э'лон қилди.

Умумий овоз беришда 5.236.740 киши қатнашган, бу эса 1949 йилдаги парламент сайловидагига қараганда 200 минг кишига камдир. 2.933.382 киши ёки умумий овоз беришда қатнашган кишиларнинг 57,7 проценти, Қирол Леопольдни қайтаришни ёқлаб, 2.151.881 киши ёки 42,3 проценти қарши овоз берган. 151.477 бюллетень нотўғри деб топилган ва тўлдирилмай ташланган.

БЕЛЬГИЯДА ҚИРОЛ МАСАЛАСИНИНГ УМУМИЙ ОВОЗГА ҚЎЙИЛИШИГА ДОИР

ПРАГА, 13 март. (ТАСС). Телепресс агентлиги Брюссельдан олиб билдиради: 1940 йилда гитлерчилар армиясига таслим бўлган ва кейинчалик гитлерчи ма'мурлар блан ҳамкорлик қилган собиқ қирол Леопольд III Бельгия аҳолисининг деярлик ярми қарши бўлишига қарамай, 12 мартдаги референдум (умумий овозга қўйиш)дан кейин Бельгияга қайтиб келиши лозим. Террор чоралари ҳаддан ташқари кучайтириб юборилишига ва католик черкави ўз кампаниясини авж олдиришга қарамай, Леопольд III ни қайтариш масаласи юзасидан овоз беришда қатнашган кишиларнинг деярлик 43 проценти қиролни қайтаришга қарши овоз берди. Бельгия тескаричилари қиролнинг қайтарилишига қаттиқ қаршилик кўрсатилиши кутилган Валлония саноат марказларида террор чораларини айниқса кучайтириб юборди.

Тескаричи группаларнинг кўп қисми америка автомашиналари ва ҳатто бирқанча аэроплан блан та'минланган эди. Бу группаларнинг ёппасига пўлат таёқлар блан қуролланганлиги айтилади. Турли жойларда тескаричилар иғвогарлик қилиб тўқнашувлар уюштирдилар. Лувенда 8 коммунист қаттиқ ярадор қилинган ва касалхонага жўнатилган. Брюссель ёнидаги шаҳарчада коммунистлар партиясининг кўзга кўринган бир арбоби қаттиқ ярадор қилинди. Гент, Льеж, Брюссельда ва бошқа саноат марказларида тескаричилардан иборат отрядлар коммунистлар ва социалистлар партиялари жойлашган биноларга ҳужум қилдилар.

Террор кампаниясида католик черкави актив қатнашди. 11 мартда кардинал Ван Рой қиролни қайтаришни ёқлаб нутқ сўзлади. У сайловчи католикларни қўрқитиб, қиролни ёқлаб овоз беришни талаб этди.

Бельгия компартияси Марказий Комитетининг секретари Жан Терфве бундай деди: қирол масаласининг умумий овозга қўйилганлиги Бельгиядаги тараққийпарвар кучларнинг тескаричиларга қарши олиб борилаётган кураши тўхтатилганлигини билдирмайди, кураш сусайтирилмай давом эттирилаберади.

Францияда «Новое время» журналини тарқатишнинг тақиқланишига доир

ПАРИЖ, 13 март. (ТАСС). «Юманите» газетаси «Новое время» номли совет журналининг Францияда тарқатилиши тақиқланганлиги муносабати блан бундай деб ёзади: бутун дун'ёда катта обрў қозонган ва уруш оловини ёқучиларнинг найрангларини фош қилиб келаётган бу журнални тақиқлаш ҳақидаги қарор қонунга хилофдир. Бу қарор америкалилар Францияга ўзларининг пропаганда мақсадида чиқарилган адабиётларини Францияга кўплаб келтираётган бир пайтда қабул қилинди. Американинг пропаганда адабиёти Маршалл планини ва тажовузкорлик руҳидаги Атлантик аҳдини кўкка кўтариб мақташ блан шуғулланади. Бу адабиёт Уолл-стрит манфаати учун, Москва ва Сталинград қаҳрамонларига қарши бўладиган уруш Орадур-сюр-Глан жаллодлари блан биргаликда олиб борилиши керак деб французларни ишонтиришга урунади.

Барча демократлар, барча тинчлик тарафдорлари, — деб ёзади «Юманите» газетаси,—бу қарорга қарши қаттиқ норозилик билдириб, унинг бекор қилинишини талаб этмоқдалар.

АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИДА РЕАКЦИЯ ҲУЖУМИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 март. (ТАСС). «Юнайтед Пресс» агентлигининг мухбири Вашингтондан хабар беради: олий суд Мэриленд штатида қабул қилинган ва коммунистларга қарши қаратилган қабиҳ Обер қонунини 12 мартдан бошлаб кучга киргизиш тўғрисида қарор чиқарди, ҳолбуки бу қонуннинг конституцияга хилоф эканлиги тўғрисида олий судга шикоят аризаси берилган эди. Обер қонуни коммунистлар партиясини ман' этиб, коммунистлар партиясида а'зо бўлганлик учун 20 йил қамоқ жазоси берилишини кўзда тутади. Мэриленд штатидаги барча катта касаба союз ташкилотлари, негрлар ташкилотлари ва бошқа тараққийпарвар ташкилотларнинг вакиллари, кўпгина машҳур ма'рифатпарвар арбоблар ва бошқа кишилар олий судга мурожаат қилиб, шикоят аризаси юзасидан қарор чиқарилгунча бу қонунни амалга оширмай туришни сўрадилар. Аммо олий суд Мэриленд штатидаги ма'мурларга қонунни амалга оширишни буюрди.

Мас'ул муҳаррир: Ҳ. ҒУЛОМОВ.

Адабий танқидчиликни юксак даражага кўтарайлик!

(БОШИ УЧИНЧИ БЕТДА)

Ҳикоянинг аслида қандай бўлишидан қат'ий назар, бу айтилган гапларнинг мантиқий боғланишига диққат қилайлик. Танқидчиларимиз аввало «ҳикояда қўйилган «масала» асосан, тўғри ҳал қилинган десалар, яна бунинг орқасиданоқ «асар сюжетининг тугуни нотўғри асосга қурилган» дейдилар. Сўнггида эса: «бу ҳолни «Куёв» ҳикоясидаги каби умумлаштириш мутлақо хатодир» деган хулосага келадилар. Агар: «асар сюжетининг тугуни нотўғри асосга қурилган» бўлса ва яна бу ҳолни «умумлаштириш мутлақо хато бўлса» қандай қилиб: «ҳикояда кўтарилган масала, асосан, тўғри ҳал қилинган» бўлади?

Бу ерда танқидчиларимизнинг социалистик реализм методига зид равишда, адабий асарнинг форма ва мазмунини бир-биридан ажратиш мумкин эмаслигини тушунмаганлари ва шунинг учун ҳам уларни бир-биридан ажратиб қараганлари ўз-ўзидан кўриниб турибди.

Бундай нотўғри таҳлил бу ўртоқларнинг мақолаларида тасодифий бир англашилмовчилик бўлмай, балки системали бир ҳолда давом этмоқда. Саид Аҳмаднинг ҳикоялари устида қаторасига берилган фикрлар—бир-биридан фарқ қилмайди:

«Автор кишиларимизда пайдо бўлган янги ижтимоий онгни, оилада принципиал, янгича муносабатни пайқай олган. Лекин, бу чин инсоний ҳисни анча усталик блан ифодаловчи ҳикоянинг конфлекти ишонарли эмас, тасодифий» («Муҳаббат» ҳикояси ҳақида).

Агар ҳикоянинг конфлекти ишонарли бўлмаса, тасодифий бўлса, авторнинг янгича муносабатни пайқай олганидан, уни «усталик блан ифодалаганидан нима фойда? Улар «Шарқ юлдузи» журналининг 6-сонида (1949 йил) «Саид Аҳмад» сарлавҳали яна бир мақола бостириб, юқорида кўрсатилган ҳикоялар тўғрисида энди бошқачароқ фикр берадилар. Аввалги мақолада «умумлаштириш мутлақо хато», «ғоявий бўш» дейилган ҳикоялар энди, бу мақолада ёзучининг катта ютуғи, деб тақдим қилинади. Бу тўғрида мақоланинг учинчи бўлимида бундай дейилади:

«Партиямиз Марказий Комитетининг мафкура масалаларига оид қарорларидан Саид Аҳмад ҳам ўзига тегишли хулосалар чиқариб олганлиги «Орият», «Куёв» «Алижон», «Оқсоқол опа» каби ҳикояларида яққол кўзга ташланади. Сўнгги ҳикояларида автор замонамизнинг энг актуал масалаларини янгича ёритишда анчагина муваффақиятларга эришади». Шу мақоланинг яна бир ерида: «Саид Аҳмад янги ҳикоялари устида қунт блан ишламай, унга олдинги асарларидаги айрим парчаларни бутун-бутун кўчиради, буни ёқлаш мумкин эмас» деб ёзучининг актуал масалаларни ёритишга ожизлик қилаётгани, қунтсизлиги ва кўчирмачилигини айтиб қўядилар.

С. Азимов, С. Қосимов ва Ҳ. Убайдуллаев ўртоқларнинг «Социалистик қишлоқ темасида йирик асарлар», («Шарқ юлдузи» журнали, 8-нчи сон) деган мақоласида ҳам Абдулла Қаҳҳорнинг «Қўшчинор» романи тўғрисида бир-бирига зид гаплар учрайди. Мақоланинг бош қисмида роман ва автор мақталади: «Қўшчинор» романи блан танишар экан, унинг катта бадиий талант соҳиби томонидан ёзилганлиги ҳарқандай ўқучининг кўзига ҳам яққол ташланади»; «Қўшчинор» романининг фазилатларидан бири, бунда персонажларнинг портрети ва психологиясининг моҳирлик блан тасвирланганлигидир». Романнинг: «персонажлари бир-бирига ўхшамаган ва индивидуал хусусиятлари блан ўзаро фарқ қилучи жонли кишиларни гавдалантирадилар» дейилади (журналнинг 113—114 бетлари). Бунга роман қаҳрамони Ўрмонжон образи мисол қилинади. Худди шунингдек, улар «Ёш ленинчи» газетасининг 1948 йил 26 февраль сонидаги мақолаларида ҳам «Қўшчинор» романини адабиётимизнинг ютуғи деб баҳолайдилар.

Танқидчиларимиз бу зўр мақтовда мумкин қадар маҳкамроқ турмайдилар. Мақоланинг бошқа ерларида ўз фикрларига ўзлари қарши чиқадилар: «Қўшчинор»нинг ...композицион тарқоқлиги ҳали адибнинг роман техникасини эгаллаб етмаганидан дарак беради»; «Романдаги образларни ишлашда йўл қўйиб бўлмайдиган нуқсонлар бор» дейилади. Мақоланинг бир ерида Ўрмонжон «Камтар, тадбирли ва кишиларга ғамхўр, бекам-кўст, жонли одам, коммунист образи», деб та'рифланган бўлса, энди уни типик қаҳрамон даражасига кўтарилмаган ва «турмушни қўпол тарзда бузиб» кўрсатган сун'ий образ, кўпчиликнинг ролини писанд қилмайдиган ўзбошимча бир шахс, дейилади. «Коммунист колхоз раисига бундай хусусиятларнинг сун'ий равишда ёпиштирилиши турмушни қўпол тарзда бузиб бериш блан бирга, Ўрмонжон образининг типик қаҳрамон даражасига кўтарилишига халақит берган» дейилади ва хулосада: «... Ўрмонжон образи орқали янги ҳаётнинг илғор курашчиси, колхозда партия раҳбарлигининг ифодасига кўтарилган тип яратилмаган» деган хулоса чиқарилади (117-бет).

Бу танқидчилар юқоридаги мақолаларида турли-туман, чиройлик гапларга ғарқ бўлганлари ҳолда, аниқ бир мақсадни изчиллик блан баён қилишга ожизлик қилдилар ва кўп масалаларда ўқучини адаштирадилар.

Адабий асарларга бундай юзаки, бирёқлама, мас'улиятсизлик блан баҳо бериш ҳолларига чек қўйиш зарур. Чинакам партиявий, принципиал танқидни қизитиб юбориш, чуқур ғоявий мазмун блан юксак бадиий формаларнинг бирлигини ҳисобга олган ҳолда, ҳарбир бадиий асарни конкрет, эҳтиёткорлик блан таҳлил қилиш керак. Ёзучининг асарига жиддий, ҳурмат блан қараб, илмий-адабий равишда қилинган танқидгина ёзучиларимизнинг ғоявий ўсишига ва ижодий камолотга эришувига ёрдам беради.

Ёзучининг турмушни қандай даражада билиб олганлиги унинг ижод қилган асаридан яққол кўринади. Адабий танқидчи бадиий асарнинг сифатига баҳо берганда ана шунга ҳам риоя этиши лозим. Шунингдек, асардаги бадиий форма элементларига ҳам кўпроқ э'тибор бериш, асарнинг бадиий тилидаги ютуқ ва камчиликларни кўрсатиб ўтиш, бу соҳадаги нуқсонларни ҳам кескин танқид қилиш—адабий танқидчининг муҳим вазифаларидан биридир.

«Танқид бўлмаса ҳарқандай ташкилот, жумладан адабиёт ҳам пўпанак боғлаб кетади... Одамларимизнинг ўсиб, камол топиб боришларига фақат дадиллик блан очиқ ва беғараз қилинган танқид ёрдам беради, одамларимизни ўз ишларидаги камчиликларни йўқотиб, илгарилаб боришга ҳаракат қилдиради» (А. А. Жданов).

Ҳақиқий, большевистик танқид ва ўз-ўзини танқидни Ўзбекистон Совет ёзучилари союзи, унинг секциялари, «Шарқ юлдузи», «Звезда востока» журналларининг кундалик жонажон ишига айлантириш зарур. Адабий танқидсиз ўзбек адабиётини ҳам ривожлантириб бўлмаслигини ижодкорларимиз бир дақиқа ҳам унутмасликлари лозим.

Ёзучилар, шоирлар ва адабий танқидчилар совет адабиётини, адабий танқидчиликни янада ривожлантириш учун марксизм-ленинизм та'лимотини чуқур ўрганишлари, совет эстетикаси фанини мукаммал эгаллашлари керак. Ана шундагина адабиётда принципиал большевистик танқидни юксак даражага кўтариш, халқимизнинг талабига лойиқ, ғоявий ва бадиий жиҳатдан пухта асарларни кўпроқ яратиш мумкин.

«Партиявий танқид ва ўз-ўзини танқидни кучайтириш блангина совет адабиёти ва сан'атини янада юксалтириш мумкин... Бизнинг барча ёзучиларимиз ва танқидчиларимиз адабиётнинг большевистик партиявийлиги принципини изчиллик блан амалга оширишлари керак». («Правда»).

Ўзбек танқидчилигидаги нуқсонларга барҳам берайлик, адабий танқидни юксак даражага кўтарайлик!

А. ОЛИМЖОН.
П. ТУРСУН.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 15 мартда **Нурхон**, 16 мартда **Фарҳод ва Ширин**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун рангдор музикали кинокомедия **Кубань казаклари**.

«ТЕЛЬМАН» — **Эльбада учрашув.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — янги келган артистларнинг иштироки блан **катта цирк тамошалари ва классик курашлар. Тамоша кеч соат 9 да бошланади.**

«РОДИНА», «НАВОИЙ», «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «КОММУНА УЙИ», «ВЕСНА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» кинотеатрларида кундуз ва кечқурун

УЛАРНИНГ ЎЗ ВАТАНИ БОР

деган янги бадиий фильм кўрсатилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг қарорига мувофиқ, **Тошкент трамвай-троллейбус трестининг**

ИШЧИЛАР ТА'МИНОТИ БЎЛИМИ ТУГАТИЛАДИ

Да'волари бўлган ташкилотлар икки ҳафта ичида тугатиш комиссиясига билдиришлари лозим.

Адрес: Тошкент шаҳар, Полторацкий кўчаси, 12-нчи уй.

1950 йил 24 март кундуз соат 4 да, Ўрта Осиё давлат университети биология-тупроқшунослик факультети илмий советининг мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 35-нчи уй)

Г. Т. Сидоренко

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация темаси: «Қурама тоғидаги ўсимликлар ва ем-хашак». Расмий оппонентлар: биология фанлари доктори Ф. Н. Русанов ва биология фанлари кандидати доцент И. И. Гранитов.

Диссертация блан университетнинг асосий кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 8-нчи уй).

«ЎЗБЕКПРОМСТРОЙ»ГА

жойларда ишлаш учун:

инженерлар, старший прораблар, прораблар, мастерлар

КЕРАК

Иш ҳақи ўзаро келишилади.

Тошкент шаҳар, Апанасенко кўчаси, 35-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Оржоникидзе район, Киров қишлоқ советидаги Киров номли колхозда турувчи **Асом Ғиёсовнинг** шу қишлоқ советидаги «Саноат» колхозида турувчи Заҳро Ғиёсовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Оржоникидзе район, 2-нчи участка халқ судида кўрилади.

Кетман кўчасидаги 37-нчи уйда турувчи **Маҳмуд Хўжаевнинг** Тахтапул кўчаси, 270-нчи уйда турувчи Фарида Аброровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район, 2-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Савоат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими — 31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими — 32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат— 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.
«Қизил Ўзбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1319. Р. 00983.